

UMOWA - WZÓR

W SPRAWIE ZAMÓWIENIA PUBLICZNEGO NA ROBOTY BUDOWLANE W PRZYPADKU WYBORU JEDNEGO WYKONAWCY DLA OBYDWU CZĘŚCI ZAMÓWIENIA ZOSTANIE ZAWARTA JEDNA UMOWA

Umowa zawarta w Piekarach Śląskich w dniu ..... roku, pomiędzy:

Gminą Piekary Śląskie z siedzibą w Piekarach Śląskich (41-940) z siedzibą przy ulicy Bytomskiej 84,

NIP: 498-02-62-299, reprezentowaną przez:

1. ....,

2. ....,

zwaną dalej „Zamawiającym”,

a

..... z siedzibą w ..... przy ul. ...., wpisaną do ..... pod numerem ....., REGON: ....., NIP: ..... reprezentowaną (na podstawie ... - stanowiącego załącznik do niniejszej Umowy) przez:

.....,

zwanym dalej „Wykonawcą”, łącznie zwanymi „Stronami”, a odrębnie „Stroną”.

Zważywszy, że Zamawiający w wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (tj. Dz. U. z 2018 poz. 1986 z późn. zm.) - zwanej dalej u.p.z.p., w przedmiocie realizacji zadania pn.: „Termomodernizacja wraz ze zmianą sposobu ogrzewania budynku Miejskiej Podstawówki nr 2 w Piekarach Śląskich”, objętego Umową o dofinansowanie projektu nr UDA-RPSL.04.03.01-24-04C2/17-00 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020, Oś Priorytetowa IV „Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna”, Działanie 4.3. „Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej”, Poddziałanie 4.3.1. Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej – ZIT, dla części 1 - Termomodernizacja / części 2 – Fotowoltaika przedmiotu zamówienia, dokonał wyboru oferty Wykonawcy, Strony uzgadniają co następuje:

§ 1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. W przypadku, gdy Umowa przewiduje dokonywanie zatwierdzeń, powiadomień, przekazywanie informacji lub wydawanie poleceń lub zgód, będą one przekazywane na piśmie i dostarczane (przekazywane) osobiście (za pokwitowaniem), wysłane pocztą lub kurierem za potwierdzeniem odbioru pisemnie, drogą elektroniczną lub faksem na podane przez Strony adresy:
  - a) dla Zamawiającego: Urząd Miasta Piekary Śląskie, ul. Bytomska 84, 41-940 Piekary Śląskie,
e-mail: ....., faks: .....
  - b) dla Wykonawcy: .....,
e-mail: ....., faks: .....
2. Zatwierdzenia, informacje, polecenia lub zgody, których wynikiem może być zmiana postanowień Umowy, przed ich dokonaniem wymagają zgody Zamawiającego.
3. Jeżeli Wykonawca występuje, jako grupa podmiotów wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia / wspólnie realizujących zamówienie, wówczas podmioty te są solidarnie odpowiedzialne przed Zamawiającym za wykonanie Umowy i za wniesienie zabezpieczenia należytego wykonania Umowy.
4. Wykonawcy wspólnie ubiegający się o udzielenie zamówienia / wspólnie realizujący zamówienie, zobowiązani są do pozostawania w takiej formie współpracy przez cały czas trwania Umowy, łącznie z okresem gwarancji jakości i rękojmi za wady.
5. Wykonawcy wspólnie ubiegający się o udzielenie zamówienia / wykonawcy wspólnie realizujący zamówienie, zobowiązani są do przekazania Zamawiającemu przed podpisaniem niniejszej Umowy kopii

umowy regulującej współpracę tych podmiotów, które wspólnie podjęły się wykonania przedmiotu Umowy i jej zmian, w tym zawierającej informacje za wykonanie jakich robót budowlanych lub innych czynności w ramach realizowanej Umowy odpowiada każdy z wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia / wykonawców wspólnie realizujących zamówienie.

6. Lider wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia / wykonawców wspólnie realizujących zamówienie jest upoważniony do podejmowania decyzji, wystawiania faktur, składania i przyjmowania oświadczeń woli w imieniu i na rzecz każdego z wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia / wykonawców wspólnie realizujących zamówienie, w zakresie wskazanym w pełnomocnictwach potrzebnych do realizacji Umowy i przedłożonych Zamawiającemu. Upoważnienie to może zostać zmienione za zgodą Zamawiającego.
7. W przypadku rozwiązania umowy wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia / wykonawców wspólnie realizujących zamówienie przed upływem okresu gwarancji jakości i rękojmi za wady, Zamawiający jest uprawniony do żądania wykonania całości lub części robót wynikających z Umowy od wszystkich, niektórych lub jednego z wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia / wykonawców wspólnie realizujących zamówienie.

§ 2. ZATRUDNIENIE NA PODSTAWIE UMOWY O PRACĘ

1. Zamawiający wymaga zatrudnienia na podstawie umowy o pracę przez Wykonawcę lub podwykonawcę osób wykonujących wskazane poniżej czynności w trakcie realizacji zamówienia:
  - a) w zakresie części 1 – Termomodernizacja - roboty przygotowawcze, rozbiórkowe, demontażowe, kucia, roboty ziemne, montażowe, konstrukcyjne, odtworzeniowe, instalacyjne: c.o., c.w.u., wentylacyjne, elektryczne, oświetleniowe, wodno-kanalizacyjne, gazowe wraz z armaturą, urządzeniami i wyposażeniem, roboty ogólnobudowlane, tynkarskie, malarskie, posadzkowe, okładzinowe, izolacyjne, dociepleniowe, elewacyjne, blacharskie, dekarskie, nawierzchniowe, fundamentowe, drenażowe, kominiarskie i wykończeniowe, roboty w zakresie okablowania, orurowania, podłączenia, przełączenia, roboty w zakresie stolarki okiennej i drzwiowej,
  - b) w zakresie części 2 - Fotowoltaika - roboty przygotowawcze, montażowe, konstrukcyjne, odtworzeniowe, instalacyjne fotowoltaiczne wraz z armaturą, urządzeniami i wyposażeniem, roboty ogólnobudowlane, roboty w zakresie okablowania, podłączenia.
2. W trakcie realizacji zamówienia Zamawiający uprawniony jest do wykonywania czynności kontrolnych wobec Wykonawcy odnośnie spełniania przez Wykonawcę lub podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane w ust. 1 czynności. Zamawiający uprawniony jest w szczególności do:
  - a) żądania oświadczeń i dokumentów w zakresie potwierdzenia spełnienia ww. wymogów i dokonywania ich oceny,
  - b) żądania wyjaśnień w przypadku wątpliwości w zakresie potwierdzenia spełniania ww. wymogów,
  - c) przeprowadzania kontroli na miejscu wykonywania świadczenia.
3. W trakcie realizacji zamówienia na każde wezwanie Zamawiającego w wyznaczonym w tym wezwaniu terminie, Wykonawca przedłoży Zamawiającemu wskazane spośród wymienionych poniżej dowody (Zamawiający uprawniony jest do żądania wszystkich lub wybranych dowodów), w celu potwierdzenia spełnienia wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę przez Wykonawcę lub podwykonawcę osób wykonujących wskazane w ust. 1 czynności w trakcie realizacji zamówienia:
  - a) oświadczenie Wykonawcy lub podwykonawcy o zatrudnieniu na podstawie umowy o pracę osób wykonujących czynności, których dotyczy wezwanie Zamawiającego. Oświadczenie to powinno zawierać w szczególności: dokładne określenie podmiotu składającego oświadczenie, datę złożenia oświadczenia, wskazanie, że objęte wezwaniem czynności wykonują osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę wraz ze wskazaniem liczby tych osób, imion i nazwisk tych osób, rodzaju umowy o pracę i wymiaru etatu oraz podpis osoby uprawnionej do złożenia oświadczenia w imieniu Wykonawcy lub podwykonawcy,
  - b) poświadczoną za zgodność z oryginałem odpowiednio przez Wykonawcę lub podwykonawcę kopię umowy / umów o pracę osób wykonujących w trakcie realizacji zamówienia czynności, których dotyczy ww. oświadczenie Wykonawcy lub podwykonawcy (wraz z dokumentem regulującym zakres obowiązków, jeżeli został sporządzony). Kopia umowy / umów powinna zostać zanonimizowana w

- sposób zapewniający ochronę danych osobowych pracowników, zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych (tj. w szczególności bez adresów, nr PESEL pracowników). Imię i nazwisko pracownika nie podlega anonimizacji. Informacje takie jak: data zawarcia umowy, rodzaj umowy o pracę i wymiar etatu powinny być możliwe do zidentyfikowania,
- c) zaświadczenie właściwego oddziału ZUS, potwierdzające opłacanie przez Wykonawcę lub podwykonawcę składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne z tytułu zatrudnienia na podstawie umów o pracę za ostatni okres rozliczeniowy,
  - d) poświadczoną za zgodność z oryginałem odpowiednio przez Wykonawcę lub podwykonawcę kopię dowodu potwierdzającego zgłoszenie pracownika przez pracodawcę do ubezpieczeń, zanonimizowaną w sposób zapewniający ochronę danych osobowych pracowników, zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych. Imię i nazwisko pracownika nie podlega anonimizacji.
4. Z tytułu niespełnienia przez Wykonawcę lub podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane w ust. 1 czynności lub niezłożenia przez Wykonawcę w wyznaczonym przez Zamawiającego terminie żądanych przez Zamawiającego dowodów w celu potwierdzenia spełnienia przez Wykonawcę lub podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, Zamawiający przewiduje sankcje w postaci obowiązku zapłaty przez Wykonawcę kar umownych w wysokościach i na zasadach określonych w § 17 ust. 1 lit. k i l.
  5. Niezależnie od innych postanowień niniejszej Umowy niezłożenie przez Wykonawcę w terminie 14 dni żądanych przez Zamawiającego dowodów w celu potwierdzenia spełnienia przez Wykonawcę lub podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, traktowane będzie, jako niespełnienie przez Wykonawcę lub podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane w ust. 1 czynności i będzie skutkowało obowiązkiem zapłaty przez Wykonawcę kary umownej w wysokości określonej w § 17 ust. 1 lit. l.
  6. W przypadku uzasadnionych wątpliwości, co do przestrzegania prawa pracy przez Wykonawcę lub podwykonawcę, Zamawiający może zwrócić się o przeprowadzenie kontroli przez Państwową Inspekcję Pracy.
  7. Jeżeli Wykonawca realizuje zamówienie przy udziale podwykonawców, zobowiązany jest do realizacji zamówienia w taki sposób, aby spełniali oni wymóg art. 29 ust. 3a u.p.z.p. w zakresie określonym niniejszą Umową.

§ 3. PRZEDMIOT UMOWY

1. Zamawiający zamawia, a Wykonawca przyjmuje do wykonania roboty budowlane niezbędne dla realizacji i ukończenia zadania: „Termomodernizacja wraz ze zmianą sposobu ogrzewania budynku Miejskiej Podstawówki nr 2 w Piekarach Śląskich”, objętego Umową o dofinansowanie projektu nr UDA-RPSL.04.03.01-24-04C2/17-00 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020, Oś Priorytetowa IV „Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna”, Działanie 4.3. „Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej”, Poddziałanie 4.3.1. Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej – ZIT, dla części 1 - Termomodernizacja / części 2 – Fotowoltaika przedmiotu zamówienia.
2. Przedmiot zamówienia został określony w szczególności w dokumentacji projektowej wraz z załącznikami – załącznik nr 1, przedmiarze robót – załącznik nr 2, STWiORB - załącznik nr 3, a także zgodnie z ofertą Wykonawcy i SIWZ, jak również zgodnie z zasadami wiedzy technicznej i obowiązującymi w Rzeczypospolitej Polskiej przepisami prawa powszechnie obowiązującego, w terminie określonym Umową, zwane dalej „robotami” lub „robotami budowlanymi”.

§ 4. TERMINY

1. Termin zakończenia wszystkich robót budowlanych objętych Umową ustala się w następującym zakresie:
  - a) część 1 - .....
  - b) część 2 - .....
2. Zamawiający przekaze plac budowy nie później niż w terminie 7 dni od daty podpisania Umowy.
3. Nieprzystąpienie przez Wykonawcę do czynności przekazania placu budowy w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego nie powoduje wydłużenia terminu, o którym mowa w ust. 1 lit a i b.

§ 5. ZARZĄDZANIE UMOWĄ

1. Zamawiający wyznacza swoich przedstawicieli(a) Pana / Panią: ... do koordynowania i zarządzania realizacją Umowy w imieniu Zamawiającego.
2. Zamawiający ponadto wyznacza:
  - a. ... do pełnienia obowiązków Inspektora nadzoru inwestorskiego w specjalności ..., posiadającą(ego) uprawnienia budowlane: ...
- powtórzyć zapis w zależności od potrzeb.
3. Wykonawca wyznacza Pana / Panią: ..... do koordynowania i zarządzania realizacją Umowy w imieniu Wykonawcy.
4. Wykonawca ponadto wyznacza:
  - a. ... do pełnienia obowiązków Kierownika budowy posiadającą(ego) uprawnienia budowlane: ...,
  - b. ... do pełnienia obowiązków Kierownika robót w specjalności ..., posiadającą(ego) uprawnienia budowlane: ...
- powtórzyć zapis w zależności od potrzeb.
5. Zamawiający zastrzega sobie prawo do zmiany osoby/ób wskazanych w ust. 1 i 2. Zmiana ta nie wymaga zmiany Umowy.
6. Wykonawca ma prawo do zmiany osoby wskazanej w ust. 3. Zmiana ta nie wymaga zmiany Umowy, ale wymaga poinformowania Zamawiającego w formie pisemnej.
7. Wykonawca ma prawo do zmiany osoby(ów) pełniącej obowiązki Kierownika budowy / robót wskazanych w ust. 4, na inną(e) osobę(y) o kwalifikacjach i doświadczeniu, co najmniej równym kwalifikacjom i doświadczeniu wymaganym przez Zamawiającego w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego prowadzącym do zawarcia Umowy, po dokonaniu zmiany Umowy w formie aneksu. W przypadkach losowych i nagłych, wymagana jest dla zapewnienia ciągłości nadzoru na budowie tylko zgoda Zamawiającego na dokonanie zmiany (uwzględniając pozostałe powyższe wymogi), a zawarcie aneksu dopuszczalne jest w terminie późniejszym.
8. Uznaje się, że wszelkie koszty związane z zarządzaniem Umową zawierają się w ogólnej cenie umownej i nie będą podlegać odrębnej zapłacie.
9. Osoby wskazane w ust. 1 - 4 uprawnione są do podpisywania notatek, protokołów i dokonywania rozliczeń, a ze strony Zamawiającego dodatkowo do nadzoru, rozliczeń i kontroli robót wynikających z realizacji niniejszej Umowy także w rozumieniu Prawa budowlanego, a także dokonywania zatwierdzeń, uzgodnień i innych czynności wynikających z realizacji niniejszej Umowy, z zastrzeżeniem ust. 10.
10. Osoba/y wskazana(e) w ust. 1 i 2 nie są uprawnione do samodzielnego dokonywania zmian Umowy w imieniu Zamawiającego.

§ 6. OBOWIĄZKI I POTENCJAŁ WYKONAWCY

1. Wykonawca ma obowiązek wykonywania przedmiotu Umowy z należytą starannością zgodnie z Umową, Ofertą, STWiORB, dokumentacją projektową, decyzjami, postanowieniami, zgłoszeniami, nienaruszającymi Umowy poleceniami Inspektora nadzoru inwestorskiego, uzgodnieniami nadzoru autorskiego, zasadami wiedzy technicznej, normami, sztuką budowlaną oraz przepisami prawa powszechnie obowiązującego.
2. Wykonawca ponosi odpowiedzialność na zasadach ogólnych za wyrządzone przez siebie szkody związane z realizacją Umowy, w szczególności za utratę dóbr materialnych, uszkodzenie ciała lub śmierć osób oraz ponosi odpowiedzialność za wybrane metody działań i bezpieczeństwo w miejscu wykonywania Umowy (plac budowy oraz zaplecze budowy).
3. Wykonawca ponosi odpowiedzialność prawną i materialną wobec Zamawiającego i osób trzecich za szkody i inne zdarzenia powstałe w związku z wykonywaniem przez niego robót lub innych czynności będących przedmiotem Umowy.
4. Wykonawca ponosi odpowiedzialność, za jakość wykonywanych robót oraz za jakość zastosowanych materiałów i urządzeń.

5. Wykonawca w ramach wynagrodzenia umownego jest zobowiązany w szczególności do następujących czynności określonych szczegółowo w postanowieniach Umowy, dokumentacji projektowej i STWiORB:
- a) realizacji robót zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i normami,
  - b) prowadzenia dokumentacji budowy, dokumentacji powykonawczej i rozliczeniowej budowy,
  - c) wskazania Kierownika budowy i kierowników robót branżowych, posiadających niezbędne uprawnienia budowlane, zgodnie z przepisami Prawa budowlanego,
  - d) przekazywania Zamawiającemu i Inspektorowi nadzoru inwestorskiego informacji dotyczących realizacji Umowy oraz umożliwienia mu przeprowadzenia kontroli ich wykonywania,
  - e) wykonywania robót budowlanych oraz innych czynności objętych przedmiotem Umowy zgodnie z właściwymi przepisami prawa, w tym z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, p.poż., prawa budowlanego, przepisów związanych z gospodarką odpadami, przepisów o ochronie przyrody, obowiązującymi przy wykonywaniu robót, przepisów dotyczących ochrony danych osobowych oraz z zasadami wiedzy technicznej,
  - f) stosowania materiałów, technik wykonawczych, sprzętu, metod diagnozowania i kontroli spełniających wymagania techniczne postawione w dokumentacji projektowej, Umowie, STWiORB i przepisach prawa oraz normach,
  - g) umożliwienia wstępu na plac budowy i teren zaplecza wyłącznie osobom upoważnionym przez Zamawiającego lub Wykonawcę,
  - h) zgłaszania gotowości do odbioru robót i brania udziału w wyznaczonych terminach w odbiorach robót,
  - i) terminowego usuwania wad, ujawnionych w czasie wykonywania robót lub ujawnionych w czasie odbiorów, oraz w czasie obowiązywania rękojmi za wady i gwarancji jakości,
  - j) utrzymywania porządku na terenie prowadzonych robót i na zapleczu,
  - k) stosowania się do poleceń Inspektora nadzoru inwestorskiego, zgodnych z przepisami prawa i postanowieniami Umowy,
  - l) angażowania odpowiedniej liczby osób, posiadających niezbędne uprawnienia, wiedzę i doświadczenie do wykonywania powierzonych im robót i innych czynności w ramach wykonania Umowy, w niej wyspecyfikowanych,
  - m) dostarczania materiałów i urządzeń zgodnych z postanowieniami Umowy,
  - n) zapłaty wynagrodzenia należnego podwykonawcom, jeżeli Wykonawca dopuszcza podwykonawców do udziału w realizacji Umowy,
  - o) sporządzenia na żądanie Inspektora nadzoru inwestorskiego planów organizacji robót, projektów zmiany organizacji ruchu i innych niezbędnych dokumentów w celu prawidłowej realizacji Umowy, w szczególności w zakresie wymaganym przepisami prawa, STWiORB i Umową,
  - p) stosowania oznakowania robót zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach (Dz. U. z 2003 r. Nr 220, poz. 2181 z późn. zm.) – jeżeli ze względu na technologię robót przyjętą przez Wykonawcę będzie to konieczne,
  - q) zapewnienia stałej łączności telefonicznej z Inspektorem nadzoru inwestorskiego i Zamawiającym, także w dni wolne od pracy oraz święta, i w tym celu Wykonawca wskazuje następujące osoby i telefony kontaktowe: .....
  - r) zlecenia nadzorów branżowych w trakcie wykonywanych robót,
  - s) zgłaszania wystąpienia kolizji zleconych robót z istniejącą siecią uzbrojenia lub innymi obiektami podziemnymi i nadziemnymi Inspektorowi nadzoru inwestorskiego i Zamawiającemu,
  - t) przedstawienia w trakcie odbioru atestów na zabudowane materiały i urządzenia lub innych dokumentów potwierdzających jakość materiałów i urządzeń, które winny odpowiadać co do jakości wymogom wyrobów dopuszczonych do obrotu i stosowania w budownictwie określonych w przepisach art. 10 ustawy Prawo budowlane, dokumentacji projektowej i STWiORB,
  - u) dokonania uruchomienia technicznego, rozruchu, sprawdzenia, zbadania, przełączeń oraz uruchomienie zamontowanych urządzeń, wyposażenia sieci i instalacji,
  - v) wykonanie wszelkich badań i pomiarów przedmiotu zamówienia,
  - w) przeprowadzenia szkoleń z obsługi i eksploatacji sieci oraz urządzeń,
  - x) wykonanie i dostarczenie dokumentacji powykonawczej,
  - y) przekazania kompletnego przedmiotu Umowy do użytku Zamawiającemu, wraz z wszelkimi dokumentami niezbędnymi do użytkowania obiektu.
6. Wykonawca jest zobowiązany prowadzić na bieżąco i przechowywać:
- a) książkę obmiaru robót w formie ustalonej z Inspektorem nadzoru inwestorskiego,
  - b) dokumentację fotograficzną robót,
  - c) dziennik budowy,

- d) szkice obmiarowe geodezyjne – dla robót realizowanych w zagospodarowaniu terenu,
  - e) protokoły odbioru robót wraz z dokumentami dotyczącymi użytych materiałów i urządzeń budowlanych,
  - f) atesty, certyfikaty na wbudowane materiały i urządzenia budowlane,
  - g) pozostałe dokumenty zgodnie ze STWiORB, Umową, dokumentacja projektową i obowiązującymi przepisami prawa.
7. W czasie wykonywania robót, Wykonawca jest zobowiązany utrzymywać teren prowadzonych robót (plac budowy oraz zaplecze budowy) w stanie wolnym od nadmiernych przeszkód komunikacyjnych, składować wszelkie urządzenia pomocnicze, sprzęt, materiały i grunty w ustalonych miejscach i należyтым porządku oraz usuwać zbędne przedmioty z miejsca prowadzenia robót. Wykonawca własnym kosztem i staraniem odpowiada za utylizację, składowanie, załadunek, rozładunek i wywóz materiałów.
  8. W przypadku powierzenia wykonania części zamówienia podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom, Wykonawca będzie pełnił funkcję koordynatora podwykonawców podczas wykonywania robót i usuwania ewentualnych wad. Wykonawca odpowiada za działania, zaniechania lub uchybienia każdego podwykonawcy i dalszego podwykonawcy jak za działania, zaniechania lub uchybienia własne.
  9. Wykonawca bez dodatkowego wynagrodzenia pokryje koszty napraw i przywrócenia do stanu poprzedniego dróg, zjazdów, chodników, placów, ogrodzeń, budynków i innych elementów infrastruktury podziemnej i naziemnej zniszczonych podczas wykonywania robót lub innych prac objętych Umową, a także związanych ze składowaniem materiałów, postojem sprzętu, pracy sprzętu oraz transportu spowodowanych przez Wykonawcę lub inne podmioty, za które ponosi on odpowiedzialność, w związku z realizacją przedmiotu Umowy.
  10. Wykonawca będzie utrzymywał w czystości teren prowadzonych robót, zaplecze oraz obszar będący w bezpośrednim jego oddziaływaniu w związku z realizacją Umowy, w szczególności poprzez zapewnienie czyszczenia i zmiatania tego obszaru. Koszty utrzymania czystości mieszczą się w cenie umownej i nie podlegają odrębnej zapłacie.
  11. Wykonawca jest zobowiązany zastosować niezbędne środki celem ochrony dróg, sieci, urządzeń i obiektów inżynierskich prowadzących do terenu prowadzonych robót przed uszkodzeniami, które mogą spowodować roboty, transport lub sprzęt Wykonawcy, jego dostawców lub podwykonawców, w szczególności powinien dostosować się do obowiązujących ograniczeń obciążeń osi pojazdów podczas transportu materiałów i sprzętu do i z terenu prowadzonych robót.
  12. Wykonawca w czasie wykonywania robót oraz usuwania ewentualnych wad jest zobowiązany podjąć niezbędne działania w celu ochrony środowiska i przyrody na terenie prowadzonych robót i wokół tego terenu, szczególnie w zakresie ochrony i zabezpieczenia istniejącej zieleni.
  13. Wykonawca jest zobowiązany chronić przed uszkodzeniem lub kradzieżą wykonane przez siebie roboty, materiały i urządzenia przeznaczone do wykonania robót, do dnia ich bezusterkowego odbioru końcowego.
  14. Wykonawca jest odpowiedzialny za bieżącą kontrolę jakości robót stanowiących przedmiot Umowy.
  15. Wszystkie materiały i urządzenia, które będą użyte do realizacji przedmiotu Umowy powinny odpowiadać co do jakości wymogom wyrobów dopuszczonych do obrotu i stosowania w budownictwie określonym w Prawie budowlanym i pozostałych przepisach prawa, oraz winny odpowiadać wymaganiom określonym w dokumentacji projektowej, STWiORB i Umowie.
  16. Wszystkie materiały i urządzenie, które będą użyte do realizacji przedmiotu Umowy muszą być zgodne z dokumentacją projektową, Umową oraz STWiORB i podlegają zatwierdzeniu przez Inspektora nadzoru inwestorskiego. W przypadku istotnego odstępstwa od dokumentacji projektowej wymagają dodatkowego uzgodnienia z Projektantem i Zamawiającym.
  17. Wykonawca przedłoży Inspektorowi nadzoru inwestorskiego kopie wymaganych zgodnie z obowiązującymi przepisami certyfikatów, orzeczeń, atestów oraz deklaracji zgodności lub dokumenty równoważne na materiały i urządzenia użyte do wykonania przedmiotu Umowy.
  18. W przypadku wykorzystania do realizacji robót przez Wykonawcę, podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę nie zaakceptowanych przez Inspektora nadzoru inwestorskiego materiałów lub urządzeń, Inspektor nadzoru inwestorskiego lub Zamawiający może polecić Wykonawcy niezwłoczny ich demontaż i usunięcie oraz zastąpienie zaakceptowanymi materiałami lub urządzeniami.
  19. Wykonawca przygotowuje dokumentację powykonawczą (w tym geodezyjną) i rozliczeniową zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, odzwierciedlając i dokumentując stan faktyczny częściowego i końcowego wykonania robót. Wykonawca będzie prowadził dokumentację fotograficzną obejmującą teren prowadzonych robót (placu budowy) przed rozpoczęciem robót, w trakcie prowadzenia robót oraz po ich zakończeniu. W szczególności dokumentacja fotograficzna obejmować będzie roboty zanikające i ulegające

zakryciu. Prowadzoną dokumentację fotograficzną Wykonawca przekaze Zamawiającemu stosownie do rozliczeń częściowych i rozliczenia końcowego.

20. Zamawiający wymaga dokumentów rozliczeniowych w następującym zakresie minimalnym:
  - 1) obmiar robót i kosztorys powykonawczy,
  - 2) geodezyjny szkic powykonawczy wykonanych robót (dotyczy robót związanych z zagospodarowaniem terenu),
  - 3) protokoły robót ulegających zakryciu lub robót zanikających, wraz z innymi protokołami sporządzonymi w trakcie realizacji robót,
  - 4) atesty, deklaracje i badania dotyczące wbudowanych materiałów lub urządzeń,
  - 5) karty odpadów,
  - 6) protokół odbioru częściowego, zawierający bieżące i narastające wykonanie robót, w podziale na poszczególne branże i okresy rozliczeniowe w układzie ustalonym z Inspektorem nadzoru inwestorskiego.
21. Skompletowana dokumentacja rozliczeniowa będzie przekazywana Zamawiającemu w wersji papierowej i elektronicznej w 1 egzemplarzu. Końcowa dokumentacja powykonawcza będzie skompletowana i przekazana Zamawiającemu w 3 egz. w wersji papierowej i elektronicznej.
22. Wykonawca będzie przygotowywał raporty o postępie robót w formie i terminie uzgodnionym z Inspektorem nadzoru inwestorskiego, na jego żądanie.
23. Wykonawca będzie uczestniczył w radach budowy w odstępach czasu ustalonych z Inspektorem nadzoru inwestorskiego. Zamawiający przewiduje narady cotygodniowe. Zmiana przez Zamawiającego harmonogramu narad nie stanowi zmiany Umowy.
24. Wykonawca, na własną odpowiedzialność i na swój koszt, podejmie wszelkie środki zapobiegawcze wymagane przez rzetelną praktykę budowlaną oraz aktualne okoliczności, aby zabezpieczyć prawa właścicieli posesji, budynków i ruchomości sąsiadujących z terenem prowadzonych robót i unikać powodowania tam jakichkolwiek szkód.
25. Wykonawca zabezpieczy Zamawiającego przed, i przejmie odpowiedzialność materialną za wszelkie skutki finansowe z tytułu jakichkolwiek roszczeń wniesionych przez właścicieli posesji, budynków i ruchomości sąsiadujących z terenem prowadzonych robót w zakresie, w jakim Wykonawca odpowiada za takie zakłócenia czy szkody.
26. Wykonawca zaznajomi się z umiejscowieniem wszystkich istniejących instalacji, takich jak odwodnienia, linie i słupy telefoniczne i elektryczne, światłowody, oświetlenie, znaki geodezyjne, wodociągi, kanalizacja sanitarna, gazociągi i podobne, przed rozpoczęciem jakichkolwiek wykopów lub innych prac mogących uszkodzić istniejące instalacje lub objekty.
27. Każdorazowo przed przystąpieniem do wykonywania robót ziemnych, wykopy kontrolne będą wykonane przez Wykonawcę w celu zidentyfikowania podziemnej instalacji, której uszkodzenie może stanowić zagrożenie bezpieczeństwa mienia i ludzi oraz eksploatacji tych sieci.
28. Wykonawca pokryje koszty mediów (energia elektryczna, woda, gaz i inne) niezbędnych do realizacji i ukończenia przedmiotu Umowy. W przypadku mediów rozliczanych przez Zamawiającego lub inne podmioty Wykonawca będzie zwracał Zamawiającemu lub tym podmiotom poniesiony przez nie i refakturowany na Wykonawcę koszt tych mediów, wg wskazań liczników lub wg ustalonego ryczałtu.
29. Wykonawca zobowiązuje się do uporządkowania placu budowy po zakończeniu robót, zaplecza budowy, jak również terenów sąsiadujących zajętych lub użytkowanych przez Wykonawcę, w tym dokonania na własny koszt renowacji zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku prowadzonych prac obiektów, fragmentów terenu dróg, nawierzchni, nieruchomości lub instalacji.
30. Wykonawca zobowiązuje się do zabezpieczenia budowy na czas ewentualnych przerw w realizacji do czasu kontynuacji robót lub odbioru końcowego.
31. W ramach obowiązującej gospodarki odpadami Wykonawca będzie utylizował odpady pochodzące z wykonania robót i ponosił koszty tej utylizacji oraz transportu. Obowiązuje przestrzeganie przepisów: ustawy z dnia 27.04.2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2016, poz. 672 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 14.12.2012r. o odpadach (Dz. U. 2013, poz. 21 z późn. zm.). Powołane przepisy prawne Wykonawca zobowiązuje się stosować z uwzględnieniem ewentualnych zmian stanu prawnego w tym zakresie.
32. Wykonawca, realizując Umowę, zobowiązuje się przestrzegać w pełnym zakresie przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE02016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego

przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. UE. I z 2016 nr 119 poz. 1) oraz przepisów ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2018 r. poz.1000).

33. Wykonawca będzie odpowiedzialny za wszelkie uszkodzenia nieruchomości, ruchomości, dróg, rowów odwadniających, rurociągów, wodociągów kanalizacji sanitarnej, gazociągów, słupów i linii energetycznych, oświetlenia, kabli, punktów osnowy geodezyjnej i instalacji jakiegokolwiek rodzaju, spowodowane przez niego lub jego Podwykonawców i dalszych podwykonawców podczas wykonywania robót. Wykonawca niezwłocznie naprawi wszelkie powstałe uszkodzenia na własny koszt, a także, jeśli to konieczne, przeprowadzi inne prace nakazane przez Zamawiającego.
34. Wykonawca będzie zobowiązany uzyskać własnym kosztem i staraniem wszelkie konieczne zgody i zezwolenia wymagane do niezbędnego zdemontowania istniejących instalacji, zamontowania instalacji tymczasowych, usunięcia instalacji tymczasowych i ponownego zamontowania istniejących instalacji.
35. Wykonawca oświadcza, że w celu realizacji Umowy zapewni odpowiednie zasoby techniczne oraz personel posiadający zdolności, doświadczenie, wiedzę oraz wymagane uprawnienia, w zakresie niezbędnym do wykonania przedmiotu Umowy, zgodnie ze złożoną ofertą i wymogami Umowy, dokumentacji projektowej oraz STWiORB.
36. Wykonawca oświadcza, że posiada wiedzę i doświadczenie wymagane do realizacji robót będących przedmiotem Umowy.
37. Wykonawca oświadcza, że podmiot trzeci (nazwa podmiotu), na zasoby którego w zakresie ... Wykonawca powoływał się składając ofertę celem wykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, będzie realizował przedmiot Umowy w zakresie (w jakim wiedza i doświadczenie podmiotu trzeciego były deklarowane do wykonania przedmiotu Umowy na użytek postępowania o udzielenie zamówienia publicznego). W przypadku zaprzestania wykonywania Umowy przez (nazwa podmiotu) trzeci z jakichkolwiek przyczyn w powyższym zakresie Wykonawca będzie zobowiązany do zastąpienia tego podmiotu zgodnie z przepisami u.p.z.p.
38. Wykonawca oświadcza, że dysponuje odpowiednimi środkami finansowymi umożliwiającymi wykonanie przedmiotu Umowy.
39. Wykonawca zapewnia, że podmiot trzeci (nazwa podmiotu), na zasoby którego w zakresie zasobów finansowych Wykonawca powoływał się składając ofertę, będzie ponosił wraz z Wykonawcą solidarną odpowiedzialność za wykonanie przedmiotu Umowy i w przypadku zaprzestania wykonywania Umowy przez Wykonawcę z przyczyn niewypłacalności będzie zobowiązany do przekazania Wykonawcy środków zapewniających wykonanie przedmiotu Umowy. Wzajemne rozliczenia Wykonawcy i (nazwa podmiotu) trzeciego z tego tytułu nie obciążają Zamawiającego.
40. Dokument potwierdzający zobowiązanie podmiotu trzeciego (nazwa podmiotu) do solidarnej odpowiedzialności wobec Zamawiającego za wykonanie przedmiotu Umowy w zakresie zasobów finansowych, niezbędnych do realizacji przedmiotu Umowy, określający szczegółowo wysokość zobowiązania oraz zasady wypłaty świadczenia stanowi załącznik do Umowy.
41. Wykonawca w ramach wynagrodzenia umownego będzie ponosił koszty załadunku, rozładunku i transportu urządzeń i materiałów związanych z realizacją Umowy. Powyższe nie będzie podlegało odrębnej zapłacie.
42. Uznaje się, że koszty realizacji wszelkich obowiązków Wykonawcy opisanych w Umowie, dokumentacji projektowej, STWiORB, SIWZ i obowiązujących przepisach prawa i normach zawierają się w cenie oferty oraz poszczególnych cenach jednostkowych i nie będą podlegać odrębnej zapłacie ponad tą przewidzianą postanowieniami Umowy.
43. W przypadku nienormatywnego i nieprawidłowego osadzenia i ułożenia infrastruktury objętej niniejszą Umową lub nienormatywnego i nieprawidłowego wykonania pozostałych robót budowlanych, Wykonawca na wezwanie Inspektora nadzoru inwestorskiego dokona niezbędnych poprawek i ponownie prawidłowo wykona zleczone roboty własnym kosztem i staraniem bez prawa domagania się dodatkowego wynagrodzenia. W zakresie wykonania jednolitych warstw wykończeniowych, Zamawiający zastrzega sobie prawo żądania ich ponownego wykonania na całej powierzchni - bez widocznych łąt. Zakres i termin wykonania poprawek zostanie ustalony w protokole konieczności.
44. Wykonawca zobowiązany jest do informowania pisemnie Zamawiającego o zagrożeniach, które mogą mieć ujemny wpływ na tok realizacji przedmiotu Umowy, jakość robót, opóźnienia planowanej daty zakończenia robót budowlanych.
45. Wykonawca w ciągu 14 dni od dnia zawarcia niniejszej Umowy, złoży Zamawiającemu Harmonogram Rzeczowo-Finansowy.

§ 7. MATERIAŁY I URZĄDZENIA

1. Wymagania Zamawiającego w stosunku do przedmiotu zamówienia w szczególności w zakresie materiałów i urządzeń zostały określone w dokumentacji projektowej, Umowie i STWiORB.
2. Przed rozpoczęciem robót, przed planowaną datą wbudowania, Wykonawca przedstawi Inspektorowi nadzoru inwestorskiego do zatwierdzenia poszczególne materiały i urządzenia z wyszczególnieniem ich pochodzenia oraz parametrów technicznych. Do wniosku o zatwierdzenie materiałów Wykonawca dołączy atesty, certyfikaty, aprobaty, badania, pomiary lub inne równoważne dokumenty dotyczące złożonego wniosku o zatwierdzenie materiałów. Inspektor nadzoru uprawniony jest do zażądania dodatkowych dokumentów, próbek lub badań zgodnie z postanowieniami STWiORB, Umowy i dokumentacji projektowej. Dostarczone i użyte wyroby budowlane oraz urządzenia muszą być nowe, wyprodukowane z odpowiednich materiałów, kompletne, sprawne i wolne od wad zarówno fizycznych, jak i prawnych, nie obciążonych prawem osób trzecich. Tylko materiały i urządzenia zgodne z dokumentacją projektową, Umową i STWiORB oraz zatwierdzone przez Inspektora nadzoru inwestorskiego mogą być wbudowane. Inspektor nadzoru zatwierdzi materiały i urządzenia w ciągu 10 dni od daty przekazania mu kompletu dokumentów. Zamawiający dopuszcza częściowe lub całościowe zatwierdzanie materiałów i urządzeń przez Inspektora nadzoru inwestorskiego.
3. Wszystkie wyroby (urządzenia, materiały, odczynniki), które zostaną użyte do wykonania robót budowlanych winny posiadać niezbędne dokumenty dopuszczające je do obrotu zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. Nr 290 z późn. zm.) oraz przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (t.j. Dz. U. z 2016 r. Nr 1570 z późn. zm.) oraz rozporządzeń wykonawczych do ww. ustaw.
4. Materiały i urządzenia, które nie są określonej jakości będą odrzucone. Odrzucone materiały i urządzenia zostaną usunięte przez Wykonawcę z placu budowy w terminie podanym przez Inspektora nadzoru inwestorskiego na koszt Wykonawcy. Każda robota, w której wykorzystano odrzucone lub niezatwierdzone materiały i urządzenia nie zostanie przyjęta.
5. Na każde żądanie Zamawiającego lub Inspektora nadzoru inwestorskiego, Wykonawca zobowiązany jest okazać w stosunku do wskazanych materiałów i urządzeń: certyfikat na znak bezpieczeństwa, deklarację zgodności lub certyfikat zgodności z normą lub aprobatą techniczną lub inne równoważne dokumenty potwierdzające ich jakość i dopuszczenie do stosowania.
6. Przed wbudowaniem materiałów i urządzeń, Wykonawca powiadomi Inspektora nadzoru inwestorskiego o miejscu ich składowania celem możliwości oceny wizualnej i dopuszczenia materiałów do wbudowania.
7. Wszystkie materiały i urządzenia budowlane podlegają badaniom zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i normami. Wykonawca zapewni na swój koszt niezbędne urządzenia, instrumenty potrzebne do zbadania jakości, użytych materiałów i urządzeń oraz dostarczy wymagane próbki – jeżeli zażąda tego Inspektor nadzoru inwestorskiego.
8. Wykonawca przyjmuje na siebie obowiązek informowania z wyprzedzeniem co najmniej 3 dni roboczych Inspektora nadzoru inwestorskiego o planowanym terminie zakrycia robót ulegających zakryciu lub robót zanikających oraz o terminie odbioru robót zanikających lub ulegających zakryciu. Zgłoszenie nastąpi w formie wpisu do dziennika budowy potwierdzonego pismem, faksem lub drogą elektroniczną. Jeżeli Wykonawca nie poinformował w powyższy sposób o tych faktach Inspektora nadzoru inwestorskiego i zakryje roboty, zobowiązany jest, na własny koszt, na żądanie Inspektora nadzoru lub Zamawiającego odkryć te roboty do zbadania tych robót, a następnie przywrócić roboty do stanu poprzedniego.

§ 8. PODWYKONAWCY

1. Podwykonawcą lub dalszym podwykonawcą jest osoba fizyczna, prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, posiadająca zdolność prawną, która:
  - a) zawarła z Wykonawcą, podwykonawcą lub dalszym podwykonawcą, zaakceptowaną przez Zamawiającego umowę o podwykonawstwo na wykonanie części robót budowlanych służących realizacji przez Wykonawcę przedmiotu Umowy, albo
  - b) zawarła z Wykonawcą przedłożoną Zamawiającemu umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, stanowiące część zamówienia publicznego, z wyłączeniem umów o podwykonawstwo o wartości mniejszej niż 0,5% wartości niniejszej Umowy, oraz umów o podwykonawstwo, których przedmiot został wskazany w SIWZ jako niepodlegający obowiązkowi

przedłożenia Zamawiającemu. Wyłączenie, o którym mowa wyżej, nie dotyczy umów o podwykonawstwo o wartości większej niż 50.000 zł. (pięćdziesiąt tysięcy złotych 00/100). o

2. Wykonawca wykona własnymi siłami roboty stanowiące przedmiot Umowy, a podwykonawcom powierzy wykonanie następujących części zamówienia stanowiących przedmiot Umowy (zgodnie z ofertą Wykonawcy): część zamówienia ... - firma podwykonawcy ..., część zamówienia ... - firma podwykonawcy ...
3. Zmiana albo rezygnacja z podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy w zakresie wykonania robót stanowiących przedmiot Umowy, a także zatrudnienie podwykonawcy w zakresie nie przewidzianym Ofertą Wykonawcy, nie stanowi istotnej zmiany Umowy, ale wymaga zgody Zamawiającego na zatrudnienie lub zmianę podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, wyrażonej poprzez akceptację umowy o podwykonawstwo, z zastrzeżeniem ust. 4.
4. Jeżeli zmiana albo rezygnacja z podwykonawcy dotyczy podmiotu, na którego zasoby Wykonawca powoływał się, na zasadach określonych w art. 22a ust. 1 Ustawy Prawo zamówień publicznych, w celu wykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu, Wykonawca jest obowiązany wykazać Zamawiającemu, że proponowany inny podwykonawca lub Wykonawca samodzielnie spełnia je w stopniu nie mniejszym niż podwykonawca, na którego zasoby Wykonawca powoływał się w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia.
5. Wykonawca jest odpowiedzialny za działania lub zaniechania podwykonawców, dalszych podwykonawców, ich przedstawicieli lub pracowników, jak za własne działania lub zaniechania. Powierzenie wykonania części zamówienia podwykonawcom nie zwalnia Wykonawcy z odpowiedzialności za należyte wykonanie zamówienia.
6. Umowa z podwykonawcą lub dalszym podwykonawcą powinna stanowić w szczególności, iż:
  - a) termin zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy przewidziany w umowie o podwykonawstwo nie może być dłuższy niż 30 dni od dnia doręczenia Wykonawcy, podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy faktury VAT lub rachunku, potwierdzających wykonanie zleconej podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy: dostawy, usługi lub roboty budowlanej,
  - b) przedmiotem umowy o podwykonawstwo jest wyłącznie wykonanie, odpowiednio: robót budowlanych, dostaw lub usług, które ściśle odpowiadają części zamówienia określonego Umową zawartą pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą,
  - c) wypłata wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy za wykonane przez nich roboty budowlane będące przedmiotem Umowy, których okres realizacji przekracza okres rozliczeniowy przyjęty w Umowie dla Wykonawcy, będzie następować w częściach, na podstawie odbiorów częściowych robót wykonanych przez podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę,
  - d) wykonanie przedmiotu umowy o podwykonawstwo zostaje określone na co najmniej takim poziomie jakości, jaki wynika z Umowy zawartej pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą i powinno odpowiadać stosownym dla tego wykonania wymaganiom określonym w Umowie, STWiORB, SIWZ oraz standardom deklarowanym w Ofercie Wykonawcy,
  - e) okres odpowiedzialności podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy za wady przedmiotu umowy o podwykonawstwo, nie będzie krótszy od okresu odpowiedzialności za wady przedmiotu Umowy Wykonawcy wobec Zamawiającego,
  - f) podwykonawca lub dalszy podwykonawca są zobowiązani do przedstawiania Zamawiającemu na jego żądanie dokumentów, oświadczeń i wyjaśnień dotyczących realizacji umowy o podwykonawstwo.
7. Umowa o podwykonawstwo nie może zawierać postanowień:
  - a) uzależniających uzyskanie przez podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę zapłaty od Wykonawcy lub podwykonawcy za wykonanie przedmiotu umowy o podwykonawstwo od zapłaty przez Zamawiającego wynagrodzenia Wykonawcy lub odpowiednio od zapłaty przez Wykonawcę wynagrodzenia podwykonawcy;
  - b) uzależniających zwrot kwot zabezpieczenia przez Wykonawcę podwykonawcy, od zwrotu Zabezpieczenia należytego wykonania umowy Wykonawcy przez Zamawiającego.
8. Zawarcie umowy o podwykonawstwo może nastąpić wyłącznie po akceptacji jej projektu przez Zamawiającego, a przystąpienie do jej realizacji przez podwykonawcę może nastąpić wyłącznie po akceptacji umowy o podwykonawstwo przez Zamawiającego.

9. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca niniejszego zamówienia na roboty budowlane, zamierzający zawrzeć umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, jest obowiązany, w trakcie realizacji zamówienia publicznego do przedłożenia Zamawiającemu projektu tej umowy (a także projektu jej zmian), przy czym podwykonawca lub dalszy podwykonawca jest obowiązany dołączyć zgodę Wykonawcy na zawarcie umowy o podwykonawstwo (a także jej zmian) o treści zgodnej z projektem umowy (a także jej zmian). Wraz z projektem umowy (a także projektem jej zmian) Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca składa zestawienie ilości robót wraz z ich wyceną nawiązującą do cen jednostkowych przedstawionych w ofercie Wykonawcy, oraz z częścią dokumentacji dotyczącej wykonania robót, które mają być realizowane na podstawie Umowy o podwykonawstwo (a także jej zmian) lub ze wskazaniem tej części dokumentacji, nie później niż 14 dni przed jej zawarciem.
10. Projekt umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane (a także projekt jej zmian), będzie uważany za zaakceptowany przez Zamawiającego, jeżeli Zamawiający w terminie 14 dni od dnia przedłożenia mu projektu nie zgłosi w formie pisemnej zastrzeżeń do projektu umowy (a także projektu jej zmiany).
11. Zamawiający zgłosi w terminie określonym w ust. 10 w formie pisemnej zastrzeżenia do projektu umowy o podwykonawstwo (a także jej zmian), której przedmiotem są roboty budowlane, w szczególności w następujących przypadkach:
  - a) niespełniania przez projekt wymagań dotyczących umowy o podwykonawstwo, określonych w ust. 6,
  - b) niezłączenia do projektu zestawień, dokumentów lub informacji, o których mowa w ust. 9,
  - c) zamieszczenia w projekcie postanowień uzależniających uzyskanie przez podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę zapłaty za realizację przedmiotu umowy od zapłaty wynagrodzenia Wykonawcy przez Zamawiającego lub odpowiednio od zapłaty wynagrodzenia przez Wykonawcę za realizację przedmiotu umowy przez podwykonawcę;
  - d) gdy projekt zawiera postanowienia uzależniające zwrot kwot zabezpieczenia przez Wykonawcę podwykonawcy od zwrotu Wykonawcy Zabezpieczenia należytego wykonania Umowy przez Zamawiającego,
  - e) gdy termin realizacji robót budowlanych określonych projektem jest dłuższy niż przewidywany Umową dla tych robót,
  - f) gdy projekt zawiera postanowienia dotyczące sposobu rozliczeń za wykonane roboty, uniemożliwiające rozliczenie tych robót pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą na podstawie Umowy.
12. W przypadku zgłoszenia przez Zamawiającego zastrzeżeń do projektu umowy o podwykonawstwo (a także jej zmian) w terminie określonym w ust. 10 Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca może przedłożyć zmieniony projekt umowy o podwykonawstwo, uwzględniający w całości zastrzeżenia Zamawiającego.
13. Po akceptacji projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub po upływie terminu na zgłoszenie przez Zamawiającego zastrzeżeń do tego projektu (a także projektu jej zmiany), Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca przedłoży Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo (a także jej zmian), której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie 7 dni od dnia zawarcia tej umowy (a także jej zmian).
14. Zamawiający zgłosi Wykonawcy, podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy w formie pisemnej sprzeciw do przedłożonej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane (a także do jej zmian), w terminie 14 dni od jej przedłożenia w przypadkach określonych w ust. 11.
15. Umowa o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, będzie uważana za zaakceptowaną przez Zamawiającego, jeżeli Zamawiający w terminie 14 dni od dnia przedłożenia kopii tej umowy (a także jej zmian) nie zgłosi w formie pisemnej sprzeciwu do przedłożonej umowy (a także jej zmian).
16. Wykonawca, podwykonawca, lub dalszy podwykonawca zamówienia na roboty budowlane, przedłoży Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo (a także jej zmian), której przedmiotem są dostawy lub usługi, stanowiące część przedmiotu Umowy, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia, z wyłączeniem umów o podwykonawstwo o wartości mniejszej niż 0,5 % wartości Umowy (szacunkowego wynagrodzenia Wykonawcy, o którym mowa w § 12 ust. 1), oraz umów o podwykonawstwo, których przedmiot został wskazany w SIWZ jako niepodlegający temu obowiązkowi. Wyłączenie to nie dotyczy umów o podwykonawstwo w zakresie dostaw lub usług o wartości większej niż 50.000 zł. (słownie: pięćdziesiąt tysięcy złotych 00/100).

17. W przypadku, o którym mowa w ust. 16, jeżeli termin zapłaty wynagrodzenia jest dłuższy niż określony w ust. 6 lit. a, Zamawiający poinformuje o tym Wykonawcę i wezwie go do doprowadzenia do zmiany tej umowy pod rygorem wystąpienia o zapłatę kary umownej.
18. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca nie może polecić podwykonawcy realizacji przedmiotu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane w przypadku braku jej akceptacji przez Zamawiającego.
19. Zamawiający może zażądać od Wykonawcy niezwłocznego usunięcia z placu budowy podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, z którym nie została zawarta umowa o podwykonawstwo zaakceptowana przez Zamawiającego, lub może usunąć takiego podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę na koszt Wykonawcy.
20. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca przedłoży wraz z kopią umowy o podwykonawstwo odpis z KRS podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, bądź inny dokument właściwy z uwagi na status prawny podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, potwierdzający, że osoby zawierające umowę w imieniu podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy posiadają uprawnienia do jego reprezentacji.
21. Powierzenie realizacji zadań innemu podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy niż ten, z którym została zawarta zaakceptowana przez Zamawiającego umowa o podwykonawstwo, lub inna istotna zmiana tej umowy, w tym zmiana zakresu zadań określonych tą umową, wymaga ponownej akceptacji Zamawiającego w trybie określonym w ust. 9 - 15.
22. Do zmian istotnych postanowień umów o podwykonawstwo, innych niż określone w ust. 21 stosuje się zasady określone w ust. 9 - 15.
23. W przypadku zawarcia umowy o podwykonawstwo Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca jest zobowiązany do zapłaty wynagrodzenia należnego podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy z zachowaniem terminów określonych tą umową.
24. Zamawiający, może żądać od Wykonawcy zmiany lub odsunięcia podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy od wykonywania świadczeń w zakresie realizacji przedmiotu Umowy, jeżeli sprzęt techniczny, osoby i kwalifikacje, którymi dysponuje podwykonawca lub dalszy podwykonawca, nie spełniają warunków lub wymagań dotyczących podwykonawstwa, określonych Umową, nie dają rękojmi należytego wykonania powierzonych podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy robót budowlanych, dostaw lub usług lub dotrzymania terminów realizacji tych robót. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca niezwłocznie usunie na żądanie Zamawiającego podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę z placu budowy, jeżeli działania podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy na placu budowy naruszają postanowienia niniejszej Umowy.
25. W przypadku, gdy projekt umowy o podwykonawstwo lub projekt zmiany umowy o podwykonawstwo, a także umowy o podwykonawstwo i ich zmiany sporządzane są w języku obcym, Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca jest zobowiązany załączyć do przedkładanego projektu (a także zmiany) jego tłumaczenie na język polski, a w przypadku kopii umowy o podwykonawstwo – tłumaczenie przysięgłe umowy na język polski.
26. Uznaje się, że wszelkie koszty związane z zatrudnieniem podwykonawców lub dalszych podwykonawców zawierają się w cenie oferty i nie będą podlegać odrębnej zapłacie przez Zamawiającego.
27. Zasady zawierania umów o podwykonawstwo z dalszymi podwykonawcami ustala się w takim samym trybie jak dla umów o podwykonawstwo z podwykonawcami.

§ 9. PROCEDURY BEZPIECZEŃSTWA

1. Wykonawca podczas wykonywania robót jest zobowiązany zapewnić przestrzeganie przepisów oraz zasad w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, ochrony środowiska oraz ochrony przeciwpożarowej przez osoby przebywające na terenie prowadzonych robót (placu budowy) i zapleczu budowy oraz na terenie bezpośrednio przylegającym, na który Wykonawca ma wpływ w związku z wykonywaniem Umowy.
2. Do obowiązków Wykonawcy należy w szczególności wykonanie, utrzymanie i likwidacja na własny koszt wszelkich zabezpieczeń i urządzeń niezbędnych dla osiągnięcia powyższego celu.
3. Uznaje się, że wszelkie koszty związane z procedurami bezpieczeństwa zawierają się w cenie oferty i nie będą podlegać odrębnej zapłacie przez Zamawiającego.

§ 10. USUWANIE NIEPRAWIDŁOŚCI I WAD STWIERDZONYCH W CZASIE ROBÓT

1. W przypadku stwierdzenia przez Inspektora nadzoru inwestorskiego wykonywania robót niezgodnie z Umową, dokumentacją projektową, pozwoleniem na budowę, przedmiarem robót, STWiORB lub ujawnienia powstałych z przyczyn obciążających Wykonawcę wad w robotach stanowiących przedmiot Umowy, Inspektor nadzoru inwestorskiego lub Zamawiający są uprawnieni do żądania usunięcia przez Wykonawcę stwierdzonych nieprawidłowości lub wad w określonym, odpowiednim technicznie terminie nie dłuższym niż 7 dni roboczych, chyba że ze względów technicznych konieczne będzie wyznaczenie terminu dłuższego. Koszt usunięcia nieprawidłowości lub wad ponosi Wykonawca.
2. Jeżeli Wykonawca nie usunie wady w terminie wyznaczonym przez Inspektora nadzoru inwestorskiego lub Zamawiającego, może on zlecić usunięcie wady przez osoby trzecie na koszt i ryzyko Wykonawcy (wykonanie zastępcze) i potrącić poniesione w związku z tym wydatki z wynagrodzenia Wykonawcy.

§ 11. ODBIÓR ROBÓT

1. Wykonawca nie jest uprawniony do zakrycia wykonanej roboty bez uprzedniej zgody Inspektora nadzoru inwestorskiego. Wykonawca, ma obowiązek umożliwić sprawdzenie każdej roboty zanikającej lub ulegającej zakryciu. Inspektor nadzoru inwestorskiego dokona odbioru robót zanikających lub ulegających zakryciu niezwłocznie od daty ich zgłoszenia przez Wykonawcę, chyba że Inspektor nadzoru inwestorskiego poleci Wykonawcy wykonanie dokumentacji fotograficznej, która pozwoli na dokonanie oceny i odbioru tych robót.
2. Odbiór częściowy robót jest dokonywany po zakończeniu przez Wykonawcę części robót, po zgłoszeniu przez Wykonawcę ich zakończenia i zgłoszeniu do odbioru.
3. W celu dokonania częściowego odbioru robót Wykonawca przedstawia Zamawiającemu komplet dokumentów rozliczeniowych i powykonawczych pozwalających na ocenę prawidłowego wykonania robót.
4. Odbiór częściowy robót jest przeprowadzany komisyjnie przy udziale Inspektora nadzoru inwestorskiego i osób uprawnionych ze strony Wykonawcy (kierownik budowy/kierownicy robót). W uzasadnionych przypadkach komisja może zaprosić do współpracy rzeczoznawców lub specjalistów branżowych.
5. O terminie odbioru częściowego Wykonawca ma obowiązek poinformowania Podwykonawców, przy udziale których wykonał przedmiot Umowy.
6. Przystąpienie do odbioru częściowego robót następuje każdorazowo w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia zgłoszenia robót do odbioru przez Wykonawcę wpisem do dziennika budowy oraz w formie pisemnej lub elektronicznej.
7. Jeżeli w toku czynności odbioru częściowego robót zostanie stwierdzone, że roboty będące jego przedmiotem nie są gotowe do odbioru z powodu ich niezakończenia, z powodu wystąpienia istotnych wad, Zamawiający może przerwać odbiór, wyznaczając Wykonawcy termin nie krótszy niż 7 dni roboczych do wykonania robót, usunięcia wad, a po jego upływie powrócić do wykonywania czynności odbioru robót.
8. Komisja sporządza protokół odbioru częściowego robót. Podpisany protokół wraz z pozostałą dokumentacją powykonawczą i rozliczeniową jest podstawą do dokonania częściowych rozliczeń wynikających z Umowy.
9. W przypadku stwierdzenia w toku odbioru częściowego nieistotnych wad, Strony uzgadniają w treści protokołu termin i sposób usunięcia wad. Jeżeli Wykonawca nie usunie wad w terminie lub w sposób ustalony w protokole odbioru robót, Zamawiający, po uprzednim powiadomieniu Wykonawcy, jest uprawniony do zlecenia usunięcia wad podmiotowi trzeciemu na koszt i ryzyko Wykonawcy.
10. Odbiór końcowy jest dokonywany po zakończeniu przez Wykonawcę całości robót budowlanych składających się na przedmiot Umowy, na podstawie oświadczenia Kierownika budowy i potwierdzenia tego faktu przez Inspektora nadzoru inwestorskiego w dzienniku budowy, po pisemnym zgłoszeniu Zamawiającemu przez Wykonawcę zakończenia robót i gotowości do ich odbioru.
11. W celu dokonania odbioru końcowego Wykonawca przedstawia Zamawiającemu komplet dokumentów pozwalających na ocenę prawidłowego wykonania przedmiotu odbioru, a w szczególności: protokoły odbiorów technicznych, obmiar robót, rozliczenie robót, świadectwa kontroli jakości, certyfikaty i aprobaty techniczne oraz pozostałą dokumentację powykonawczą i rozliczeniową ze wszystkimi zamianami dokonanymi w toku budowy – w terminie 7 dni od daty zgłoszenia gotowości do odbioru końcowego.
12. Odbiór końcowy jest przeprowadzany komisyjnie przy udziale upoważnionych przedstawicieli Zamawiającego, w tym Inspektora nadzoru inwestorskiego i upoważnionych przedstawicieli Wykonawcy. W

uzasadnionych przypadkach komisja może zaprosić do współpracy rzeczoznawców lub specjalistów branżowych.

13. O terminie odbioru końcowego Wykonawca ma obowiązek poinformowania podwykonawców, przy udziale których wykonał przedmiot Umowy.
14. Przystąpienie do odbioru końcowego nastąpi w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia zgłoszenia zakończenia całości robót i gotowości do odbioru. W przypadku braku terminowego złożenia przez Wykonawcę dokumentów, o których mowa w ust. 11, lub braku złożenia wszystkich wymaganych dokumentów, Zamawiający zastrzega sobie prawo do zawieszenia lub wydłużenia terminu odbioru końcowego.
15. Jeżeli w toku czynności odbioru końcowego zostanie stwierdzone, że roboty budowlane będące jego przedmiotem nie są gotowe do odbioru z powodu ich niezakończenia, z powodu wystąpienia istotnych wad, uniemożliwiających korzystanie z przedmiotu Umowy, Zamawiający może przerwać odbiór końcowy, wyznaczając Wykonawcy termin nie krótszy niż 7 dni roboczych do wykonania robót, usunięcia wad, uwzględniający ich złożoność techniczną, a po jego upływie powrócić do wykonywania czynności odbioru końcowego.
16. Komisja sporządza protokół odbioru końcowego robót. Podpisany protokół jest podstawą do dokonania rozliczeń końcowych.
17. W przypadku stwierdzenia w toku odbioru końcowego nieistotnych wad przedmiotu Umowy, Strony uzgadniają w treści protokołu termin i sposób usunięcia wad. Jeżeli Wykonawca nie usunie wad w terminie lub w sposób ustalony w protokole odbioru końcowego, Zamawiający, po uprzednim powiadomieniu Wykonawcy, jest uprawniony do zlecenia usunięcia wad podmiotowi trzeciemu na koszt i ryzyko Wykonawcy.
18. Przegląd gwarancyjny przeprowadzony zostanie w czasie trwania okresu gwarancji jakości i rękojmi za wady.
19. Przegląd gwarancyjny przeprowadzany zostanie komisyjnie przy udziale przedstawicieli Zamawiającego i Wykonawcy. Nieobecność Wykonawcy nie wstrzymuje przeprowadzenia przeglądu, a Zamawiający jest wówczas zobowiązany przesłać Wykonawcy protokół przeglądu gwarancyjnego wraz z wezwaniem do usunięcia stwierdzonych wad gwarancyjnych w określonym przez Zamawiającego terminie.
20. Przegląd gwarancyjny polega na ocenie robót związanych z usunięciem wad ujawnionych w okresie rękojmi za wady i gwarancji jakości. Przeglądy gwarancyjne odbywać się będą co najmniej raz w roku.
21. Jeżeli Wykonawca nie usunie wad ujawnionych w okresie rękojmi za wady lub gwarancji jakości w określonym przez Zamawiającego terminie nie dłuższym niż 7 dni roboczych, uwzględniającym możliwości techniczne lub technologiczne dotyczące usunięcia wady, Zamawiający, po uprzednim zawiadomieniu Wykonawcy, jest uprawniony do zlecenia usunięcia wad podmiotowi trzeciemu na koszt i ryzyko Wykonawcy.
22. Odbiór gwarancyjny będzie dokonywany komisyjnie przy udziale przedstawicieli Zamawiającego i upoważnionych przedstawicieli Wykonawcy.
23. Odbiór gwarancyjny potwierdzany jest protokołem odbioru usunięcia wad, sporządzanym po usunięciu wszystkich wad ujawnionych w okresie rękojmi za wady lub gwarancji jakości.
24. Odbiór pogwarancyjny służy potwierdzeniu usunięcia wszystkich wad ujawnionych w okresie gwarancji jakości i rękojmi za wady, w celu potwierdzenia usunięcia tych wad i potwierdzenia wypełnienia przez Wykonawcę wszystkich obowiązków wynikających z Umowy.
25. Z odbioru pogwarancyjnego sporządza się przed upływem okresu rękojmi za wady i gwarancji jakości protokół.
26. Jeżeli podczas odbioru pogwarancyjnego okaże się, że nie zostały usunięte wszystkie wady co skutkuje niemożliwością użytkowania obiektu, którego dotyczą roboty stanowiące przedmiot Umowy, Zamawiający przerywa odbiór zaś Wykonawca jest zobowiązany przedłużyć odpowiednio okres gwarancji i rękojmi za wady. Zamawiający wyznacza termin odbioru pogwarancyjnego, do upływu którego Wykonawca jest zobowiązany usunąć wady.

§ 12. WYNAGRODZENIE I WARUNKI PŁATNOŚCI

1. Strony ustalają szacunkowe wynagrodzenie Wykonawcy za wykonanie przedmiotu Umowy, zgodnie z ofertą Wykonawcy na kwotę brutto w wysokości .....zł (słownie: .....) – w zakresie części 1 przedmiotu zamówienia oraz na kwotę brutto w wysokości .....zł (słownie: .....) – w zakresie części 2 przedmiotu zamówienia (wskazać w zależności od zakresu umowy).
2. Wynagrodzenie za wykonanie przedmiotu Umowy ma charakter obmiarowy (kosztorysowy).
3. Za wartość wykonanych robót budowlanych Strony uznają iloczyn ilości zleconych, wykonanych i odebranych robót budowlanych, ustalonych na podstawie sprawdzonych i zatwierdzonych przez Inspektora nadzoru inwestorskiego obmiarów i odpowiadających im określonych Umową i ofertą cen jednostkowych. Wykonawca otrzyma wynagrodzenie ustalone w następujący sposób:
  - a. dla pozycji ujętych w przedmiarze robót i kosztorysie ofertowym, dla których ilość nie uległa zmianie w stosunku do przedmiaru robót – zgodnie z zatwierdzonym przez Inspektora nadzoru inwestorskiego obmiarem, z zastosowaniem cen jednostkowych z kosztorysu ofertowego,
  - b. dla pozycji ujętych w przedmiarze robót i kosztorysie ofertowym, dla których ilość zmniejszyła się w stosunku do przedmiaru robót – zgodnie z zatwierdzonym przez Inspektora nadzoru inwestorskiego obmiarem, z zastosowaniem cen jednostkowych z kosztorysu ofertowego, i z zastrzeżeniem pozostałych zapisów Umowy
  - c. dla pozycji ujętych w przedmiarze robót i kosztorysie ofertowym, dla których ilość zwiększyła się w stosunku do przedmiaru robót – zgodnie z zatwierdzonym przez Inspektora nadzoru inwestorskiego obmiarem, z zastosowaniem cen jednostkowych z kosztorysu ofertowego, i z zastrzeżeniem pozostałych zapisów Umowy,
  - d. dla pozycji nieujętych w przedmiarze robót i kosztorysie ofertowym – zgodnie z zatwierdzonym przez Inspektora nadzoru inwestorskiego obmiarem, z zastosowaniem cen jednostkowych ustalonych zgodnie z ust. 13, i z zastrzeżeniem pozostałych zapisów Umowy.
4. Rozliczanie za wykonanie robót stanowiących przedmiot Umowy, będzie dokonywane w jednomiesięcznych okresach rozliczeniowych na podstawie dokumentów rozliczeniowych oraz powykonawczych wymaganych Umową oraz rachunków lub faktur VAT - dla każdej części zamówienia oddzielnie.
5. Płatności i rozliczenia częściowe będą realizowane do wysokości 90% wartości wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1 - dla każdej części zamówienia oddzielnie.
6. Pozostałe 10% wartości wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1, Zamawiający zapłaci Wykonawcy na podstawie końcowej faktury VAT lub rachunku końcowego, wystawionego po dokonaniu przez Strony bezusterkowym odbiorze końcowym wszystkich robót, wypełnieniu wszystkich obowiązków umownych i złożeniu kompletnej dokumentacji powykonawczej - dla każdej części zamówienia oddzielnie.
7. Płatności za wykonane na podstawie Umowy roboty będą dokonywane powykonawczo, na podstawie protokołu odbioru robót, w terminach określonych Umową, na podstawie wystawionych rachunków lub faktur VAT z uwzględnieniem potrąceń wynikających z Umowy, na kwoty potwierdzone przez Inspektora nadzoru inwestorskiego na zestawieniach wartości ukończonych robót, zgodnie z protokołami odbioru robót - dla każdej części zamówienia oddzielnie.
8. Zapłata wynagrodzenia i wszystkie inne płatności dokonywane na podstawie Umowy będą realizowane przez Zamawiającego w złotych polskich.
9. Wynagrodzenie Wykonawcy uwzględnia wszystkie obowiązujące podatki, łącznie z VAT oraz opłaty celne i inne opłaty związane z wykonywaniem robót.
10. Należności za wykonane roboty budowlane będą wpłacane przez Zamawiającego na rachunek bankowy Wykonawcy, lub odpowiednio podwykonawcy i dalszego podwykonawcy, wskazany przez Wykonawcę, lub odpowiednio przez podwykonawcę i dalszego podwykonawcę, na podstawie rachunku lub faktury VAT wystawionej przez Wykonawcę, podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę.
11. Wynagrodzenie należne Wykonawcy zostanie ustalone z zastosowaniem stawki VAT obowiązującej w chwili powstania obowiązku podatkowego.
12. Ceny jednostkowe wskazane przez Wykonawcę w kosztorysie ofertowym za dane pozycje przedmiarowe są ostateczne i wykluczają możliwość żądania dodatkowej zapłaty za wykonanie robót objętych tą pozycją przedmiaru robót.

13. Wynagrodzenie Wykonawcy za wykonanie robót nie ujętych w przedmiarze robót i kosztorysie ofertowym (roboty dodatkowe, zamienne lub inne roboty wskazane w Umowie), koniecznych do wykonania i ukończenia przedmiotu Umowy, zostanie ustalone z zastosowaniem następujących zasad i w określonej kolejności:
  - a. jeżeli roboty nie ujęte w przedmiarze robót i kosztorysie ofertowym, nie odpowiadają opisowi pozycji w kosztorysie ofertowym i przedmiarze robót, ale jest możliwe ustalenie nowej ceny na podstawie cen jednostkowych z kosztorysu ofertowego poprzez interpolację lub rozbiecie na poszczególne składniki cenotwórcze (R, M, S, Kp, Kz, Z) ceny jednostkowej określonej w kosztorysie ofertowym wg kodu pozycji przedmiaru robót, Wykonawca jest zobowiązany do wyliczenia ceny taką metodą w oparciu o katalogi nakładów rzeczowych i przedłożenia wyliczenia Inspektorowi nadzoru inwestorskiego,
  - b. jeżeli nie można wycenić robót nie ujętych w przedmiarze robót i kosztorysie ofertowym z zastosowaniem metody, o której mowa w lit. a), Wykonawca powinien przedłożyć do akceptacji Inspektora nadzoru inwestorskiego kalkulację ceny jednostkowej tych robót z uwzględnieniem cen czynników produkcji nie wyższych od średnich cen publikowanych w wydawnictwach branżowych (np. Sekocenbud, Orgbud, Intercenbud, itp.) aktualnych w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym Wykonawca składa rozliczenie tych robót,
  - c. w przypadku braku możliwości zastosowania metod wskazanych odpowiednio w lit. a) i b), Wykonawca przy wycenie robót może posłużyć się udokumentowanymi i aktualnymi cenami producentów lub wytwórców,
  - d. w przypadku gdy którakolwiek z powyższych reguł nie pozwala samodzielnie na pełną wycenę wszystkich robót nie ujętych w przedmiarze robót i kosztorysie ofertowym, brakujące składniki wynagrodzenia należy wyliczyć przy zastosowaniu metody wskazanej w następnej kolejności od lit. b) do c).
14. Wykonawca dokona wyliczeń, o których mowa w ust. 13 oraz przedstawi Zamawiającemu za pośrednictwem Inspektora nadzoru inwestorskiego do zatwierdzenia wysokość wynagrodzenia za roboty nie ujęte w przedmiarze robót i kosztorysie ofertowym - przed zatwierdzeniem tych robót.
15. Płatności realizowane są w terminie nie dłuższym niż 30 dni kalendarzowych od daty otrzymania przez Zamawiającego prawidłowo wystawionych przez Wykonawcę faktur VAT lub rachunków z uwzględnieniem potrąceń wynikających z Umowy, na kwoty potwierdzone przez Inspektora nadzoru inwestorskiego w zestawieniach wartości wykonanych robót, zgodnie z protokołami odbioru robót.
16. Warunkiem zapłaty przez Zamawiającego drugiej i następnych części należnego wynagrodzenia Wykonawcy za odebrane roboty budowlane jest przedstawienie dowodów zapłaty wymagalnego wynagrodzenia podwykonawcom i dalszym podwykonawcom biorącym udział w realizacji odebranych robót budowlanych.
17. W przypadku nieprzedstawienia przez Wykonawcę wszystkich dowodów zapłaty, o których mowa w ust. 16, Zamawiający wstrzyma wypłatę należnego wynagrodzenia Wykonawcy za odebrane roboty budowlane w części równej sumie kwot wynikających z nieprzedstawionych dowodów zapłaty.
18. Wykonawca jest zobowiązany przedłożyć, wraz z ostatnim rozliczeniem należnego mu wynagrodzenia oświadczenia podwykonawców i dalszych podwykonawców o uregulowaniu względem nich wszystkich należności lub inne dowody dotyczące zapłaty wynagrodzenia podwykonawcom i dalszym podwykonawcom, dotyczące tych należności, których termin upłynął w okresie rozliczeniowym. Oświadczenia, podpisane przez osoby upoważnione do reprezentowania składających je podwykonawców lub dalszych podwykonawców lub inne dowody na potwierdzenie dokonanej zapłaty wynagrodzenia powinny potwierdzać brak zaległości Wykonawcy, podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy w uregulowaniu wszystkich wymagalnych w tym okresie wynagrodzeń podwykonawców lub dalszych podwykonawców wynikających z umów o podwykonawstwo.
19. Zamawiający dokonuje bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, który zawarł zaakceptowaną przez Zamawiającego umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub który zawarł przedłożoną Zamawiającemu umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, w przypadku uchylenia się od obowiązku zapłaty odpowiednio przez Wykonawcę, podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę na zasadach określonych w Umowie.
20. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 19 dotyczy wyłącznie należności powstałych po zaakceptowaniu przez Zamawiającego umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub po przedłożeniu Zamawiającemu poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo,

- której przedmiotem są dostawy lub usługi. Bezpośrednia zapłata obejmuje wyłącznie należne wynagrodzenie, bez odsetek, należnych podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy.
21. Jeżeli w terminie określonym w zaakceptowanej przez Zamawiającego umowie o podwykonawstwo, Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca nie zapłaci wymagalnego wynagrodzenia przysługującego podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, podwykonawca lub dalszy podwykonawca może zwrócić się z żądaniem zapłaty należnego wynagrodzenia bezpośrednio do Zamawiającego.
  22. Zamawiający niezwłocznie po zgłoszeniu żądania dokonania płatności bezpośredniej, przed jej dokonaniem zawiadomi Wykonawcę o żądaniu podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy oraz wezwie Wykonawcę do zgłoszenia w formie pisemnej uwag dotyczących zasadności bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, o których mowa w ust. 19, w terminie nie krótszym niż 7 dni od dnia doręczenia Wykonawcy wezwania do zgłoszenia uwag.
  23. W przypadku zgłoszenia przez Wykonawcę uwag, o których mowa w ust. 22, w terminie wskazanym przez Zamawiającego, podważających zasadność bezpośredniej zapłaty, Zamawiający może:
    - a) nie dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, jeżeli Wykonawca wykaże niezasadność takiej zapłaty, albo
    - b) złożyć do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy w przypadku istnienia zasadniczej wątpliwości Zamawiającego co do wysokości kwoty należnej zapłaty lub podmiotu, któremu płatność się należy, albo
    - c) dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, jeżeli podwykonawca lub dalszy podwykonawca wykaże zasadność takiej zapłaty.
  24. Zamawiający jest zobowiązany zapłacić podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy należne wynagrodzenie, będące przedmiotem żądania, o którym mowa w ust. 21, jeżeli podwykonawca lub dalszy podwykonawca udokumentuje jego zasadność fakturą VAT lub rachunkiem oraz dokumentami potwierdzającymi wykonanie i odbiór robót, a Wykonawca nie złoży w trybie określonym w ust. 22 uwag wykazujących niezasadność bezpośredniej zapłaty. Bezpośrednia zapłata obejmuje wyłącznie należne wynagrodzenie, bez odsetek należnych podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy z tytułu uchybienia terminowi zapłaty.
  25. Równowartość kwoty zapłaconej podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, bądź skierowanej do depozytu sądowego, Zamawiający potrąci z wynagrodzenia należnego Wykonawcy.
  26. Podstawą wypłaty należnego Wykonawcy wynagrodzenia, przypadającego na kolejne okresy rozliczeniowe będą wystawione przez Wykonawcę: rachunek lub faktura VAT, przedstawione Zamawiającemu:
    - a) wraz z protokołem odbioru obejmującego cały zakres rozliczenia, w którym będą wyszczególnione wydzielone elementy robót budowlanych wykonane przez podwykonawców i dalszych podwykonawców, lub do którego będą załączone protokoły odbioru robót wykonanych przez podwykonawców lub dalszych podwykonawców,
    - b) wraz z kopiami faktur VAT lub rachunków wystawionych przez zaakceptowanych przez Zamawiającego podwykonawców i dalszych podwykonawców za wykonane przez nich roboty, dostawy i usługi,
    - c) wraz z kopiami przelewów bankowych potwierdzających płatności albo ze sporządzonymi nie więcej niż 5 dni przed upływem terminu płatności oświadczeniami podwykonawców i dalszych podwykonawców o niezaleganiu z płatnościami wobec nich przez Wykonawcę lub przez podwykonawców,
    - d) w przypadku braku robót budowlanych, dostaw lub usług zrealizowanych przez podwykonawców lub dalszych podwykonawców przed dniem odbioru końcowego robót budowlanych, lub jeżeli roszczenia podwykonawców lub dalszych podwykonawców nie były jeszcze wymagalne – wraz z oświadczeniami podwykonawców lub dalszych podwykonawców w tym zakresie.
  27. Jeżeli Wykonawca nie przedstawi wraz z fakturą VAT lub rachunkiem dokumentów, o których mowa w ust. 26, Zamawiający jest uprawniony do wstrzymania wypłaty należnego Wykonawcy wynagrodzenia do czasu przedłożenia przez Wykonawcę stosownych dokumentów. Wstrzymanie przez Zamawiającego zapłaty do czasu wypełnienia przez Wykonawcę wymagań, o których mowa w ust. 26, nie skutkuje niedotrzymaniem przez Zamawiającego terminu płatności i nie uprawnia Wykonawcy do żądania odsetek.
  28. Zamawiający jest uprawniony do żądania i uzyskania od Wykonawcy niezwłocznie wyjaśnień w przypadku wątpliwości dotyczących dokumentów składanych wraz z wnioskami o płatność.
  29. Wykonawca przekazuje Zamawiającemu pisemne wyjaśnienia, o których mowa w ust. 28 zawierające szczegółowe uzasadnienie zajętego stanowiska co do zakresu i charakteru robót budowlanych, dostaw i

usług realizowanych przez podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę, prawidłowości ich wykonania, oraz co do wypełnienia przez podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę postanowień Umowy o podwykonawstwo w zakresie mającym wpływ na wymagalność roszczenia podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, a także co do innych okoliczności mających wpływ na tę wymagalność.

30. Zamawiający jest uprawniony do odstąpienia od dokonania bezpośredniej płatności na rzecz podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy i do wypłaty Wykonawcy należnego wynagrodzenia, jeżeli Wykonawca zgłosi uwagi, o których mowa w ust. 22 i wykaże niezasadność takiej płatności, lub jeżeli Wykonawca nie zgłosi uwag, o których mowa w ust. 22, a podwykonawca lub dalszy podwykonawca nie wykażą zasadności takiej płatności.
31. Zamawiający może dokonać bezpośredniej płatności na rzecz podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, jeżeli Wykonawca zgłosi uwagi, o których mowa w ust. 22 i potwierdzi zasadność takiej płatności, lub jeżeli Wykonawca nie zgłosi uwag, o których mowa w ust. 22, a podwykonawca lub dalszy podwykonawca wykażą zasadność takiej płatności.
32. Podstawą płatności bezpośredniej dokonywanej przez Zamawiającego na rzecz podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy będzie kopia faktury VAT lub rachunku podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, potwierdzona za zgodność z oryginałem przez Wykonawcę lub podwykonawcę, przedstawiona Zamawiającemu wraz z potwierdzoną za zgodność z oryginałem kopią protokołu odbioru przez Wykonawcę lub podwykonawcę robót budowlanych, lub potwierdzeniem odbioru dostaw lub usług.
33. Bezpośrednia płatność dokonywana przez Zamawiającego na rzecz podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy będzie obejmować wyłącznie należne podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy wynagrodzenie, bez odsetek należnych podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy z tytułu opóźnienia w zapłacie należnego wynagrodzenia przez Wykonawcę lub podwykonawcę i będzie dotyczyć wyłącznie należności powstałych po zaakceptowaniu przez Zamawiającego umowy o podwykonawstwo robót budowlanych lub umowy o podwykonawstwo w zakresie dostaw lub usług.
34. Dokonanie bezpośredniej płatności na rzecz podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy lub ważne złożenie kwoty potrzebnej na pokrycie wynagrodzenia z tytułu bezpośredniej płatności do depozytu sądowego, skutkuje umorzeniem wierzytelności przysługującej Wykonawcy od Zamawiającego z tytułu wynagrodzenia do wysokości kwoty odpowiadającej dokonanej płatności.
35. Zamawiający dokona bezpośredniej płatności na rzecz podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy w terminie 30 dni od dnia potwierdzenia w formie pisemnej podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy przez Zamawiającego uznania płatności bezpośredniej za uzasadnioną.
36. Zamawiający może złożyć do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy w przypadku zasadniczych wątpliwości co do wysokości należnej zapłaty lub co do podmiotu, któremu płatność należy się, co uznaje się za równoznaczne z wykonaniem w zakresie objętym zdeponowaną kwotą zobowiązania Zamawiającego względem Wykonawcy.
37. Odpowiedzialność Zamawiającego wobec podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy z tytułu płatności bezpośrednich za wykonanie robót budowlanych jest ograniczona wyłącznie do wysokości kwoty należności za wykonanie tych robót budowlanych, wynikającej z Umowy pomiędzy Wykonawcą a Zamawiającym. W przypadku różnic w cenach jednostkowych za wykonane roboty pomiędzy cenami jednostkowymi określonymi umową o podwykonawstwo, a cenami jednostkowymi określonymi Umową, Zamawiający uzna i wypłaci podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy na podstawie wystawionej przez niego faktury VAT lub rachunku wyłącznie kwotę należną na podstawie cen jednostkowych określonych Umową.
38. W przypadku, gdy podwykonawcy lub dalsi podwykonawcy, uprawnieni do uzyskania od Zamawiającego płatności bezpośrednich, nie wystawili żadnych rachunków lub faktur VAT w danym okresie rozliczeniowym, i Wykonawca załączy do wystawianego rachunku lub faktury VAT oświadczenia podwykonawców i dalszych podwykonawców potwierdzające tę okoliczność, cała kwota wynikająca z faktury VAT lub rachunku zostanie wypłacona przez Zamawiającego Wykonawcy.
39. Do rachunku lub faktury VAT końcowej za wykonanie przedmiotu Umowy Wykonawca dołączy oświadczenia podwykonawców i dalszych podwykonawców o pełnym zafakturowaniu przez nich lub objęciu wystawionymi przez nich rachunkami zakresu robót wykonanych zgodnie z umowami o podwykonawstwo oraz o pełnym rozliczeniu tych robót do wysokości objętej płatnością końcową.
40. Wykonawca nie może dokonać zastawienia lub przeniesienia, w szczególności: cesji, przekazu, sprzedaży jakiegokolwiek wierzytelności wynikającej z Umowy lub jej części, jak również korzyści wynikającej z Umowy lub udziału w niej na osoby trzecie bez uprzedniej, pisemnej zgody Zamawiającego.

41. W przypadku Wykonawców wspólnie realizujących przedmiot Umowy, z wnioskiem do Zamawiającego o wyrażenie zgody na dokonanie czynności, o której mowa w ust. 40 występuje podmiot reprezentujący wszystkich wykonawców wspólnie realizujących Umowę, zgodnie z posiadanym pełnomocnictwem.
42. Zamawiający nie wyrazi zgody na dokonanie czynności określonej w ust. 40 dopóki Wykonawca nie przedstawi dowodu zaspokojenia roszczeń wszystkich podwykonawców lub dalszych podwykonawców, których wynagrodzenie byłoby regulowane ze środków objętych wierzytelnością będącą przedmiotem czynności przedstawionej do akceptacji.
43. Cesja, przelew lub czynność wywołująca podobne skutki, dokonane bez uprzedniej pisemnej zgody Zamawiającego, są względem Zamawiającego bezskuteczne.
44. Przepisy Umowy nie naruszają praw i obowiązków Zamawiającego, Wykonawcy, podwykonawców i dalszych podwykonawców wynikających z przepisów art. 647¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny.

§ 13. UPRAWNIENIA Z TYTUŁU RĘKOJMI ZA WADY I GWARANCJI JAKOŚCI

1. Wykonawca ponosi wobec Zamawiającego odpowiedzialność z tytułu rękojmi za wady przedmiotu Umowy przez okres ..... lat (zgodnie z ofertą Wykonawcy, lecz nie krócej niż 5 lat) od daty bezusterkowego odbioru całości robót, na zasadach określonych w KC - dla każdej części zamówienia oddzielnie.
2. Wykonawca udziela Zamawiającemu na wykonane roboty budowlane, stanowiące przedmiot Umowy, gwarancji jakości na okres ..... lat (zgodnie z ofertą Wykonawcy, lecz nie krócej niż 5 lat), licząc od daty bezusterkowego odbioru całości robót, na zasadach określonych w KC - dla każdej części zamówienia oddzielnie.
3. Okresy gwarancji jakości i rękojmi za wady biegną równolegle w tym samym wymiarze czasowym - dla każdej części zamówienia oddzielnie.
4. W całym okresie gwarancji jakości i rękojmi za wady, Wykonawca przejmuje na siebie wszelkie obowiązki wynikające z serwisowania i konserwacji zabudowanych urządzeń, instalacji i wyposażenia mające wpływ na trwałość gwarancji producentów. Powyższe nie będzie podlegało odrębnej zapłacie.
5. W przypadku, gdy Wykonawca nie przystępuje do usuwania wad lub usunie wady w sposób nienależyty, Zamawiający, poza uprawnieniami przysługującymi mu na podstawie KC, może powierzyć usunięcie wad podmiotowi trzeciemu na koszt i ryzyko Wykonawcy (wykonanie zastępcze), po uprzednim wezwaniu Wykonawcy i wyznaczeniu dodatkowego terminu nie krótszego niż 7 dni roboczych.
6. Usunięcie wad następuje na koszt i ryzyko Wykonawcy.
7. Udzielone rękojmi za wady i gwarancja jakości nie naruszają prawa Zamawiającego do dochodzenia roszczeń o naprawienie szkody w pełnej wysokości na zasadach określonych w KC.

§ 14. ZABEZPIECZENIE NALEŻYTEGO WYKONANIA UMOWY

1. Zamawiający oświadcza, że Wykonawca przed zawarciem Umowy wniósł na jego rzecz zabezpieczenie należytego wykonania umowy, na zasadach określonych w przepisach u.p.z.p. na kwotę równą 10 % ceny ofertowej brutto tj.: ..... zł (słownie: .....) - dla każdej części zamówienia oddzielnie.
2. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy ma na celu zabezpieczenie i ewentualne zaspokojenie roszczeń Zamawiającego z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania Umowy przez Wykonawcę, w tym usunięcia wad, oraz roszczeń Zamawiającego wobec Wykonawcy o zapłatę kar umownych.
3. Beneficjentem zabezpieczenia należytego wykonania Umowy jest Zamawiający.
4. Koszty wniesienia i utrzymania zabezpieczenia należytego wykonania Umowy ponosi Wykonawca.
5. Wykonawca jest zobowiązany zapewnić, aby zabezpieczenie należytego wykonania umowy zachowało moc wiążącą w okresie wykonywania Umowy oraz w okresie rękojmi za wady. Wykonawca jest zobowiązany do niezwłocznego informowania Zamawiającego o faktycznych lub prawnych okolicznościach, które mają lub mogą mieć wpływ na moc wiążącą zabezpieczenia należytego wykonania umowy oraz na możliwość i zakres wykonywania przez Zamawiającego praw wynikających z zabezpieczenia.
6. Kwota w wysokości: ..... zł (słownie: .....) stanowiąca 70% zabezpieczenia należytego wykonania umowy, zostanie zwrócona w terminie 30 dni od dnia

bezusterkowego odbioru końcowego robót podpisanego przez przedstawicieli Stron - dla każdej części zamówienia oddzielnie.

7. Kwota pozostawiona na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady, wynosząca 30% wartości zabezpieczenia należytego wykonania umowy, tj. .... zł (słownie: .....) zostanie zwrócona nie później niż w 15 dniu po upływie tego okresu - dla każdej części zamówienia oddzielnie.
8. W trakcie realizacji Umowy Wykonawca może dokonać zmiany formy zabezpieczenia należytego wykonania umowy na jedną lub kilka form, o których mowa w przepisach u.p.z.p., pod warunkiem, że zmiana formy zabezpieczenia zostanie dokonana z zachowaniem ciągłości zabezpieczenia i bez zmniejszenia jego wysokości.
9. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy pozostaje w dyspozycji Zamawiającego i zachowuje swoją ważność na czas określony w Umowie.
10. Jeżeli nie zajdzie powód do realizacji zabezpieczenia w całości lub w części, podlega ono zwrotowi Wykonawcy w terminach, o których mowa w ust. 6 i 7. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy wniesione w pieniądzu zostanie zwrócone wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego Zamawiającego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszty prowadzenia rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek Wykonawcy.
11. Zamawiający może dochodzić zaspokojenia z zabezpieczenia należytego wykonania umowy, jeżeli jakkolwiek kwota należna Zamawiającemu od Wykonawcy w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem Umowy nie zostanie mu zapłacona w terminie określonym w wezwaniu.
12. Jeżeli okres ważności Zabezpieczenia należytego wykonania umowy jest krótszy niż wymagany okres jego ważności, Wykonawca jest zobowiązany ustanowić nowe zabezpieczenie należytego wykonania umowy nie później niż na 15 dni roboczych przed wygaśnięciem ważności dotychczasowego zabezpieczenia.
13. Jeżeli Wykonawca w terminie określonym w ust. 12 nie przedłuży zabezpieczenia lub nie przedłoży Zamawiającemu nowego zabezpieczenia należytego wykonania umowy, Zamawiający będzie uprawniony do zmiany formy zabezpieczenia na zabezpieczenie w pieniądzu, poprzez wypłatę kwoty z dotychczasowego zabezpieczenia. Wypłata nastąpi nie później niż w ostatnim dniu ważności dotychczasowego zabezpieczenia.
14. Zamawiający zwróci Wykonawcy środki pieniężne otrzymane z tytułu realizacji zabezpieczenia należytego wykonania umowy po przedstawieniu przez Wykonawcę nowego zabezpieczenia albo w terminie zwrotu danej części Zabezpieczenia.
15. Jeżeli okres, na jaki ma zostać wniesione zabezpieczenie przekroczy 5 lat, zabezpieczenie w pieniądzu wnosi się na cały ten okres, a zabezpieczenie w innej formie wnosi się na okres nie krótszy niż 5 lat, z jednoczesnym zobowiązaniem się Wykonawcy do przedłużenia zabezpieczenia lub wniesienia nowego zabezpieczenia na kolejne okresy.
16. W przypadku nieprzedłużenia lub niewniesienia nowego zabezpieczenia najpóźniej na 30 dni przed upływem terminu ważności dotychczasowego zabezpieczenia wniesionego w innej formie niż w pieniądzu, Zamawiający zmienia formę na zabezpieczenie w pieniądzu, poprzez wypłatę kwoty z dotychczasowego zabezpieczenia.
17. Wypłata, o której mowa w ust. 16, następuje nie później niż w ostatnim dniu ważności dotychczasowego zabezpieczenia.
18. Przepisy art. 149 u.p.z.p. stosuje się odpowiednio.
19. Uznaje się, że wszelkie koszty związane z wniesieniem i utrzymaniem zabezpieczenia należytego wykonania umowy zawierają się w cenie oferty i nie będą podlegać odrębnej zapłacie przez Zamawiającego.

§ 15. ZMIANY UMOWY

1. Na podstawie art. 144 ust. 1 u.p.z.p. zakazuje się zmian postanowień zawartej Umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru Wykonawcy, chyba że zachodzi co najmniej jedna z okoliczności wskazanych poniżej.
  - 1.1. Okoliczności, wskazane w art. 144 ust. 1 pkt 1) u.p.z.p., tzn. takie, które zostały przewidziane w SIWZ w postaci jednoznacznych postanowień umownych, które określają ich zakres, w szczególności możliwość zmiany wysokości wynagrodzenia Wykonawcy, i charakter oraz warunki wprowadzenia zmian. Zamawiający przewiduje zatem wprowadzenie następujących zmian, określając

ich zakres i tryb, oraz wskazując okoliczności, wobec wystąpienia których wymagane będzie sporządzenie stosownego aneksu do Umowy:

1.1.1. Strony mają prawo do zmiany terminu zakończenia robót o okres trwania przyczyn i usunięcia ich skutków, z powodu których będzie zagrożone dotrzymanie terminu zakończenia tych robót, wskutek okoliczności, za które Wykonawca nie ponosi odpowiedzialności, w następujących sytuacjach i przy określonych warunkach:

- a) konieczności dokonania zmian w dokumentacji zarówno istotnych i nieistotnych z punktu widzenia Prawa budowlanego, w zakresie i okresie, w jakim ww. okoliczności mają wpływ na niedotrzymanie terminu zakończenia robót określonego w § 4 ust. 1 lit a lub b, a zmiany te wynikają z: błędów dokumentacji, zmiany przepisów prawa, zmiany okoliczności faktycznych występujących w trakcie realizacji zamówienia, zmian warunków terenowych, okoliczności zagrażające życiu, zdrowiu lub mieniu, zmian których niewprowadzenie zagraża ciągłości i prawidłowości funkcjonowania obiektu, konieczności wprowadzenia robót dodatkowych lub zamiennych, konieczności realizacji przez dotychczasowego Wykonawcę robót nieobjętych zamówieniem podstawowym, o ile stały się niezbędne i zostały spełnione warunki opisane w art. 144 u.p.z.p., usuwania skutków siły wyższej i które nie są wynikiem błędów lub zaniedbania Wykonawcy; w takim przypadku przedłużony zostanie termin zakończenia robót o okres uniemożliwiający prowadzenie robót i konieczność dokonania niezbędnych uzgodnień lub zabezpieczeń, liczony w dniach w stosunku do zaistniałych okoliczności, lub
- b) wstrzymania robót przez Zamawiającego wskutek wystąpienia okoliczności innych niż zmiana dokumentacji, i które nie są wynikiem błędów lub zaniedbania Wykonawcy, a wpływają na bezpieczeństwo przedmiotu zamówienia, obiektów, ruchomości, nieruchomości lub ludzi; w takim przypadku przedłużony zostanie termin zakończenia robót o okres uniemożliwiający prowadzenie robót i konieczność dokonania niezbędnych uzgodnień lub zabezpieczeń, liczony w dniach w stosunku do zaistniałych okoliczności, lub
- c) wystąpienia na terenie wykonywanych robót znalezisk archeologicznych lub konieczności dokonania innych uzgodnień z konserwatorem zabytków i jednocześnie okoliczności te uniemożliwią kontynuację robót; w takim przypadku przedłużony zostanie termin zakończenia robót o okres uniemożliwiający prowadzenie robót i konieczność dokonania niezbędnych uzgodnień lub zabezpieczeń, liczony w dniach w stosunku do zaistniałych okoliczności, lub
- d) wystąpienia na terenie wykonywanych robót niewybuchów; w takim przypadku przedłużony zostanie termin zakończenia robót o okres uniemożliwiający prowadzenie robót i konieczność wykonania niezbędnych zabezpieczeń, liczony w dniach w stosunku do zaistniałych okoliczności, lub
- e) gdy wystąpi konieczność wykonania robót niezawartych w przedmiarze robót i jednocześnie nieopisanych jako niepodlegające odrębnemu rozliczeniu, nie wycenionych w kosztorysie ofertowym, koniecznych i niezbędnych do wykonania oraz ukończenia robót objętych zamówieniem, nie będących jednocześnie wynikiem nieprawidłowego zaniechania lub działania Wykonawcy, w szczególności ze względu na: zasady wiedzy technicznej lub technologicznej, zmiany stanu prawnego lub faktycznego, okoliczności zagrażające życiu, zdrowiu lub mieniu, zmiany warunków gruntowych lub środowiskowych, lub gdyby zastosowanie przewidzianych pierwotnie rozwiązań groziłoby niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem zamówienia, wprowadzone roboty wpłyną pozytywnie na eksploatację obiektu, których niewprowadzenie zagraża ciągłości funkcjonowania obiektu lub prawidłowemu wykonaniu i ukończeniu robót podstawowych, kolizję z innym uzbrojeniem podziemnym lub naziemnym, warunkami gruntowymi lub terenowymi, okoliczności uniemożliwiające wykonanie robót w sposób opisany w zamówieniu, wynikające z konieczności zmiany dokumentacji projektowej, zmiany przepisów prawa, decyzji, postanowień, zezwoleń, zgłoszeń lub inne okoliczności nie będące jednocześnie wynikiem nieprawidłowego zaniechania lub działania Wykonawcy; w takim przypadku przedłużony zostanie termin realizacji robót, pozwalający na wykonanie i ukończenie robót, liczony w dniach, w stosunku do zaistniałych okoliczności, lub
- f) gdy wystąpi konieczność wykonania robót zamiennych, koniecznych i niezbędnych do wykonania oraz ukończenia robót objętych zamówieniem, nie będących jednocześnie wynikiem nieprawidłowego zaniechania lub działania Wykonawcy, w szczególności ze względu na: zasady wiedzy technicznej lub technologicznej, zmiany stanu prawnego lub

faktycznego, zmiany warunków gruntowych lub środowiskowych, okoliczności zagrażające życiu, zdrowiu lub mieniu, lub gdyby zastosowanie przewidzianych pierwotnie rozwiązań groziłoby niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem zamówienia, wprowadzone roboty wpłyną pozytywnie na eksploatację obiektu, których niewprowadzenie zagraża ciągłości funkcjonowania obiektu lub prawidłowemu wykonaniu i ukończeniu robót podstawowych, kolizję z innym uzbrojeniem podziemnym lub naziemnym, warunkami gruntowymi lub terenowymi, okoliczności uniemożliwiające wykonanie robót w sposób opisany w zamówieniu, wynikające z konieczności zmiany dokumentacji projektowej, zmiany przepisów prawa, decyzji, postanowień, zezwoleń, zgłoszeń lub inne okoliczności nie będące jednocześnie wynikiem nieprawidłowego zaniechania lub działania Wykonawcy; w takim przypadku przedłużony zostanie termin realizacji robót, pozwalający na wykonanie i ukończenie robót, liczony w dniach, w stosunku do zaistniałych okoliczności, lub

- g) gdy wystąpi konieczność wykonania innych robót przez dotychczasowego Wykonawcę, nieobjętych zamówieniem podstawowym, o ile stały się niezbędne i zostały spełnione łącznie wszystkie warunki opisane w art. 144 u.p.z.p., nie opisanych w przedmiarze robót i nie wycenionych w kosztorysie ofertowym, koniecznych i niezbędnych do wykonania oraz ukończenia robót objętych zamówieniem, nie będących jednocześnie wynikiem nieprawidłowego zaniechania lub działania Wykonawcy, w szczególności ze względu na: zasady wiedzy technicznej lub technologicznej, zmiany stanu prawnego lub faktycznego, okoliczności zagrażające życiu, zdrowiu lub mieniu, zmiany warunków gruntowych lub środowiskowych, lub gdyby zastosowanie przewidzianych pierwotnie rozwiązań groziłoby niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem zamówienia, wprowadzone roboty wpłyną pozytywnie na eksploatację obiektu, których niewprowadzenie zagraża ciągłości funkcjonowania obiektu lub prawidłowemu wykonaniu i ukończeniu robót podstawowych, kolizję z innym uzbrojeniem podziemnym lub naziemnym, warunkami gruntowymi lub terenowymi, okoliczności uniemożliwiające wykonanie robót w sposób opisany w zamówieniu, wynikające z konieczności zmiany dokumentacji projektowej, zmiany przepisów prawa, decyzji, postanowień, zezwoleń, zgłoszeń lub inne okoliczności nie będące jednocześnie wynikiem nieprawidłowego zaniechania lub działania Wykonawcy; w takim przypadku przedłużony zostanie termin realizacji robót, pozwalający na wykonanie i ukończenie robót, liczony w dniach, w stosunku do zaistniałych okoliczności, lub
- h) wystąpienia na terenie wykonywanych robót siły wyższej rozumianej jako zdarzenie nieprzewidywalne, nie spowodowane celowym działaniem człowieka w normalnych warunkach pracy, a związane m.in. z katastrofą budowlaną (w szczególności zawalenie, pożar, zalanie, pęknięcie elementów konstrukcyjnych), katastrofą atmosferyczną (w szczególności wichura, trąba powietrzna, powódź, porażenie piorunem) lub innym zdarzeniem, niezawinionym w skutkach przez Wykonawcę; w takim przypadku przedłużony zostanie termin zakończenia robót określony w Umowie o okres uniemożliwiający prowadzenie robót i konieczność wykonania niezbędnych napraw, liczony w dniach w stosunku do zaistniałych okoliczności, lub
- i) wystąpienia niebezpieczeństwa kolizji z planowanymi lub równolegle prowadzonymi przez inne podmioty inwestycjami w zakresie niezbędnym do uniknięcia lub usunięcia tych kolizji; w takim przypadku przedłużony zostanie termin realizacji robót, pozwalający na wykonanie i ukończenie robót, liczony w dniach, w stosunku do zaistniałych okoliczności, lub
- j) wystąpienia kolizji z uzbrojeniem podziemnym lub nadziemnym, w związku z brakiem naniesienia tego uzbrojenia na mapach lub w związku z inną lokalizacją tego uzbrojenia w terenie niż na mapach lub przekazaną przez gestorów sieci na etapie uzgodnień; w takim przypadku zostanie przedłużony termin realizacji robót, liczony w dniach, w stosunku do zaistniałych okoliczności i konieczności usunięcia przeszkód w postaci wstrzymania robót lub konieczności dokonania niezbędnych uzgodnień, zmian dokumentacji lub uzyskaniem stosownych decyzji administracyjnych, zgód lub zgłoszeń, lub
- k) wystąpienia istotnych lub nieistotnych w rozumieniu Prawa budowlanego odstępstw od dokumentacji, niezawinionych przez Wykonawcę i wymagających jej zmiany; w takim przypadku zostanie przedłużony termin realizacji zamówienia liczony w dniach, w stosunku do zaistniałych okoliczności i konieczności usunięcia przeszkód w postaci wstrzymania robót lub konieczności dokonania niezbędnych uzgodnień,
- l) zmiany pierwotnych warunków, decyzji, zgód, uzgodnień, pozwoleń, zgłoszeń, umów wymaganych przez podmioty trzecie, a które wpływają na sposób lub zakres realizacji przedmiotu Umowy; w takim przypadku zostanie przedłużony termin realizacji zamówienia

liczony w dniach, w stosunku do zaistniałych okoliczności i konieczności usunięcia przeszkód w postaci np. wstrzymania robót lub konieczności dokonania niezbędnych uzgodnień lub uzyskania innych dokumentów.

W przypadku wystąpienia którejkolwiek z powyższych okoliczności wskazanych w ppkt. od a) do l), Wykonawcy przysługuje wyłącznie roszczenie o wydłużenie terminu wykonania robót w ramach umowy, bez domagania się dodatkowego wynagrodzenia związanego z utrzymaniem robót i zaplecza, ubezpieczenia robót lub wykonywania innych czynności pomocniczych lub ponoszenia kosztów ogólnych z tytułu wydłużonej realizacji robót.

1.1.2. Strony są uprawnione do żądania zmiany Umowy w zakresie materiałów, urządzeń, parametrów technicznych, technologii wykonania robót budowlanych, sposobu i zakresu wykonania przedmiotu Umowy, także w skutek wykonania robót dodatkowych, zamiennych lub innych robót, w następujących sytuacjach:

- a) konieczności zrealizowania jakiegokolwiek części robót budowlanych, przy zastosowaniu odmiennych rozwiązań materiałowych, technicznych lub technologicznych, niż wskazane w przedmiarze robót, dokumentacji projektowej lub STWiORB:
- 1) wynikających ze zmian uzasadnionych względami wiedzy technicznej lub technologii, lub
  - 2) wynikających ze zmiany stanu prawnego lub stanu faktycznego w oparciu, o który je przygotowano, lub
  - 3) gdyby zastosowanie przewidzianych pierwotnie rozwiązań groziło niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem przedmiotu Umowy, lub
  - 4) gdy wprowadzone roboty wpłyną pozytywnie na eksploatację obiektu, lub
  - 5) gdy niewprowadzenie zmian zagraża ciągłości funkcjonowania obiektu lub
  - 6) będących konsekwencją usunięcia skutków okoliczności wskazanych w pkt 1.1.1. pod warunkiem, że nie są zawinione przez Wykonawcę.

W takim przypadku wszystkie powyższe okoliczności muszą być niezawinione przez Wykonawcę, dokonane zmiany muszą być o parametrach nie gorszych niż te opisane w przedmiarze robót, dokumentacji projektowej lub STWiORB i gwarantować nie mniejszą jakość lub trwałość oraz nie mniejsze warunki eksploatacyjne niż przewidziano pierwotnie, lub

- b) wystąpienia warunków geologicznych, geotechnicznych lub hydrologicznych, rozpoznania terenu w zakresie znalezisk archeologicznych, występowania niewybuchów lub niewypałów, nośności gruntu, które mogą skutkować w świetle dotychczasowych założeń niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem przedmiotu Umowy.

W takim przypadku wszystkie powyższe okoliczności muszą być niezawinione przez Wykonawcę, dokonane zmiany muszą być o parametrach nie gorszych niż te opisane w przedmiarze robót, dokumentacji projektowej lub STWiORB i gwarantować nie mniejszą jakość lub trwałość oraz nie mniejsze warunki eksploatacyjne niż przewidziano pierwotnie, lub

- c) wystąpienia warunków w miejscu realizacji robót odbiegających w sposób istotny od przyjętych założeń, w szczególności napotkania niezainwentaryzowanych lub błędnie zainwentaryzowanych sieci, instalacji lub innych obiektów budowlanych,

W takim przypadku wszystkie powyższe okoliczności muszą być niezawinione przez Wykonawcę, dokonane zmiany muszą być o parametrach nie gorszych niż te opisane w przedmiarze robót, dokumentacji projektowej lub STWiORB i gwarantować nie mniejszą jakość lub trwałość oraz nie mniejsze warunki eksploatacyjne niż przewidziano pierwotnie, lub

- d) konieczności zrealizowania przedmiotu Umowy przy zastosowaniu innych rozwiązań technicznych lub materiałowych ze względu na zmiany obowiązującego prawa.

W takim przypadku wszystkie powyższe okoliczności muszą być niezawinione przez Wykonawcę, dokonane zmiany muszą być o parametrach nie gorszych niż te opisane w przedmiarze robót, dokumentacji projektowej lub STWiORB i gwarantować nie mniejszą jakość lub trwałość oraz nie mniejsze warunki eksploatacyjne niż przewidziano pierwotnie, lub

- e) wystąpienia siły wyższej uniemożliwiającej wykonanie przedmiotu Umowy zgodnie z jej postanowieniami.

W takim przypadku wszystkie powyższe okoliczności muszą być niezawinione przez Wykonawcę, dokonane zmiany muszą być o parametrach nie gorszych niż te opisane w przedmiarze robót, dokumentacji projektowej lub STWiORB i gwarantować nie mniejszą jakość lub trwałość oraz nie mniejsze warunki eksploatacyjne niż przewidziano pierwotnie

- f) konieczności wprowadzenia zmian dokumentacji uznanych za nieistotne lub istotne z punktu widzenia Prawa budowlanego i które nie są zawinione przez Wykonawcę, dotyczą one zasad wiedzy technicznej, zmian technologicznych, usunięcia wad dokumentacji, zmiany stanu prawnego lub faktycznego, lub gdyby zastosowanie przewidzianych pierwotnie rozwiązań groziło niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem zamówienia, wprowadzone zmiany wpłyną pozytywnie na eksploatację obiektu, gdy niewprowadzenie zmian zagraża ciągłości funkcjonowania obiektu.

W takim przypadku wszystkie powyższe okoliczności muszą być niezawinione przez Wykonawcę, dokonane zmiany muszą być o parametrach nie gorszych niż te opisane w przedmiarze robót, dokumentacji projektowej lub STWiORB i gwarantować nie mniejszą jakość lub trwałość oraz nie mniejsze warunki eksploatacyjne niż przewidziano pierwotnie.

- 1.1.3. Strony są uprawnione do żądania zmiany wynagrodzenia należnego z tytułu realizacji Umowy, w tym odpowiednio w przypadkach określonych w pkt-cie 1.1.2. w następującym zakresie i pod określonymi warunkami:

- a) w przypadku zmiany ustawowej procentowej stawki VAT od towarów i usług, zmianie ulegnie kwota wynagrodzenia brutto wskazana w § 12 ust. 1 wyłącznie w stosunku do zakresu zamówienia niewykonanego do dnia ustawowej zmiany stawki podatku VAT, w następujący sposób:
- 1) dotychczasowe wynagrodzenie brutto wynikające z Umowy pozostaje bez zmian, rozliczone zgodnie ze stawką procentową podatku VAT obowiązującą przy podpisaniu Umowy do dnia jej ustawowej zmiany, w zakresie robót wykonanych do daty tej zmiany,
  - 2) wynagrodzenie brutto za roboty realizowane po dacie ustawowej zmiany stawki procentowej podatku VAT, skorygowane będzie o różnicę wartości procentowej pomiędzy uprzednią stawką VAT (obowiązującą przy podpisaniu Umowy do czasu ustawowej zmiany) i nową stawką VAT zmienioną ustawą w trakcie realizacji zamówienia, lub
- b) zwiększenie obmierzonych zgodnie z Umową ilości jednostek przedmiarowych w poszczególnych pozycjach w stosunku do dokumentacji projektowej, przedmiaru robót i kosztorysu ofertowego, na podstawie faktycznie zleconych, wykonanych i odebranych przez Inspektora nadzoru robót, stanowi wypełnienie umownego sposobu rozliczenia robót budowlanych, gdzie taka sytuacja stanowi element naturalny, w zakresie kosztorysowego rozliczania robót i jednocześnie sama w sobie nie powoduje zmiany Umowy, bo stanowi element jej realizacji. Jednak w sytuacji, gdy powyższa okoliczność spowoduje zwiększenie wynagrodzenia Wykonawcy, o którym mowa w § 12 ust. 1, Strony uprawnione są do dokonania zmiany umownego wynagrodzenia Wykonawcy, pod następującymi łącznymi warunkami:
- 1) roboty o zwiększonych ilościach obmiarowych nie zostały opisane w dokumentacji projektowej, STWiORB lub Umowie jako roboty niepodlegające odrębnemu rozliczeniu,
  - 2) zwiększenie ilości obmierzonych robót w stosunku do dokumentacji projektowej, przedmiaru robót i kosztorysu ofertowego Wykonawcy, wynika ze stanu faktycznego, a zwiększona ilość obmierzonych robót w poszczególnych pozycjach przedmiaru robót jest konieczna do prawidłowego wykonania i ukończenia przedmiotu zamówienia, lub będących konsekwencją usunięcia skutków wskazanych w pkt 1.1.1. lub 1.1.2.,
  - 3) zwiększenie ilości obmierzonych robót w stosunku do dokumentacji projektowej, przedmiaru robót i kosztorysu ofertowego Wykonawcy, nie wynika z błędu lub zaniedbania po stronie Wykonawcy,

- 4) zwiększone ilości obmierzonych robót w stosunku do dokumentacji projektowej, przedmiaru robót i kosztorysu ofertowego Wykonawcy, zostały zatwierdzone przez Inspektora nadzoru inwestorskiego,
  - 5) zwiększenie ilości obmierzonych robót w stosunku do dokumentacji projektowej, przedmiaru robót i kosztorysu ofertowego Wykonawcy, wpływa na zwiększenie wynagrodzenia Wykonawcy, o którym mowa w § 12 ust. 1, tzn., że na dzień danego rozliczenia robót nie występuje w innej pozycji przedmiaru robót i kosztorysu ofertowego jednoczesne zmniejszenie ilości robót powodujące, że bilans wszystkich pozycji obmiarowych - dodatni i ujemny - wskazuje, że do faktycznego łącznego zwiększenia wynagrodzenia Wykonawcy nie doszło, lub narastająca wartość wykonanych i rozliczonych robót w chwili wystąpienia zwiększonej ilości robót, przekroczy wartość szacunkowego wynagrodzenia Wykonawcy wskazanego w § 12 ust. 1,
  - 6) zostanie sporządzony protokół konieczności,
  - 7) zwiększone ilości obmierzonych robót w stosunku do dokumentacji projektowej, przedmiaru robót i kosztorysu ofertowego Wykonawcy, rozliczone zostaną zgodnie z postanowieniami Umowy, lub
- c) w przypadku wystąpienia robót, o których mowa w pkt. 1.1.1 lit. e) lub g) w tym robót dodatkowych, wynikających ze stanu faktycznego, których realizacja jest konieczna do prawidłowego wykonania i ukończenia przedmiotu zamówienia lub będących konsekwencją usunięcia skutków okoliczności wskazanych w pkt 1.1.1. lub 1.1.2., okoliczności zagrażających życiu, zdrowiu lub mieniu Strony są uprawnione do dokonania zmiany wynagrodzenia Wykonawcy, o którym mowa w § 12 ust. 1, pod następującymi warunkami:
- 1) roboty nie zostały opisane w dokumentacji projektowej, STWiORB lub Umowie jako roboty niepodlegające odrębnemu rozliczeniu,
  - 2) roboty nie zostały wskazane w przedmiarze robót i nie zostały wycenione w kosztorysie ofertowym Wykonawcy,
  - 3) roboty nie zostały opisane w STWiORB, dokumentacji projektowej lub Umowie jako roboty niepodlegające odrębnemu rozliczeniu,
  - 4) zostanie sporządzony protokół konieczności,
  - 5) roboty nie wynikają z błędu lub zaniedbania po stronie Wykonawcy,
  - 6) roboty zostały zatwierdzone przez Inspektora nadzoru inwestorskiego,
  - 7) roboty zostaną rozliczone zgodnie z postanowieniami Umowy,
  - 8) roboty wynikają ze stanu faktycznego, a ich realizacja jest konieczna do prawidłowego wykonania i ukończenia przedmiotu zamówienia,
  - 9) roboty, wpływają na zwiększenie wynagrodzenia Wykonawcy, o którym mowa w § 12 ust. 1, tzn., że na dzień danego rozliczenia robót nie występuje w innej pozycji przedmiaru robót i kosztorysu ofertowego jednoczesne zmniejszenie ilości robót powodujące, że bilans wszystkich pozycji obmiarowych - dodatni i ujemny - wskazuje, że do faktycznego łącznego zwiększenia wynagrodzenia Wykonawcy nie doszło, lub narastająca wartość wykonanych i rozliczonych robót w chwili wystąpienia robót, przekroczy wartość szacunkowego wynagrodzenia Wykonawcy wskazanego w § 12 ust. 1, lub
- d) w przypadku wystąpienia robót zamiennych, o których mowa w pkt 1.1.1 lit. f) w stosunku do robót przewidzianych dokumentacją projektową, przedmiarem robót lub STWiORB, nie powodujących zmiany przeznaczenia lub celu przedmiotu zamówienia, nie powodujących zmiany charakteru Umowy, koniecznych do realizacji i ukończenia przedmiotu zamówienia, wynikających z następujących okoliczności: zasad wiedzy technicznej, zmian technologicznych lub innych aspektów technicznych, usunięcia wad dokumentacji, okoliczności zagrażających życiu, zdrowiu lub mieniu, zmiany stanu prawnego lub faktycznego, lub gdyby zastosowanie przewidzianych pierwotnie rozwiązań groziło niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem zamówienia, wprowadzone zmiany wpłyną pozytywnie na eksploatację obiektu, w związku z dokonaniem zmian w dokumentacji

zarówno istotnych jak i nieistotnych w rozumieniu Prawa budowlanego, gdy niewprowadzenie zmian zagraża ciągłości funkcjonowania obiektu lub bezpieczeństwu obiektu i przebywających w nim ludzi, stanowią zabezpieczenie skutków wystąpienia siły wyższej lub odkrywek archeologicznych lub będących konsekwencją usunięcia skutków okoliczności wskazanych w pkt 1.1.1. lub 1.1.2., nie stanowią elementu zawinionego przez zaniechanie lub działanie Wykonawcy, pod następującymi warunkami:

- 1) roboty zamienne nie zostały opisane w dokumentacji projektowej, STWiORB lub Umowie jako roboty niepodlegające odrębnemu rozliczeniu,
- 2) zostanie sporządzony protokół konieczności,
- 3) roboty zamienne nie wynikają z błędu lub zaniedbania po stronie Wykonawcy,
- 4) roboty zamienne, zostały zatwierdzone przez Inspektora nadzoru inwestorskiego,
- 5) roboty zamienne nie spowodują pogorszenia jakości lub warunków eksploatacji,
- 6) roboty zamienne uzyskują brak sprzeciwu projektanta,
- 7) roboty zamienne zostaną rozliczone zgodnie z postanowieniami Umowy, z zastrzeżeniem, że zwiększenie wynagrodzenia umownego, o którym mowa w §12 ust. 1, wskutek wystąpienia robót zamiennych może nastąpić wyłącznie w przypadku, gdy roboty zamienne są wynikiem:
  - 7.1) błędu dokumentacji i konieczności jego naprawy,
  - 7.2) zmian dokumentacji, nie wynikających z błędu lub zaniedbania ze strony Wykonawcy,
  - 7.3) wystąpienia siły wyższej,
  - 7.4) wystąpienia na terenie budowy znalezisk archeologicznych lub niewybuchów,
  - 7.5) wystąpienia istotnej zmiany warunków terenowych, geologicznych, technicznych, technologicznych, formalnych, prawnych lub innych, niż przewidywano pierwotnie,
  - 7.6) okoliczności zagrażających ciągłości funkcjonowania obiektu,
  - 7.7) okoliczności zagrażających prawidłowemu wykonaniu i ukończeniu przedmiotu Umowy,
  - 7.8) okoliczności zagrażających prawidłowej eksploatacji lub użytkowania przedmiotu Umowy,
  - 7.9) okoliczności zagrażających życiu, zdrowiu lub mieniu.

Jeżeli wystąpienie powyższych okoliczności wskazanych w lit. a) do d) nie wpłynie na zwiększenie wynagrodzenia Wykonawcy, o którym mowa w § 12 ust. 1, ich realizacja nie będzie traktowana jako zmiana Umowy w rozumieniu art. 144 u.p.z.p., w szczególności nie wymaga sporządzenia zmiany Umowy w formie aneksu i będzie stanowić wyłącznie umowne wypełnienie podstawowych obowiązków Stron. Jednak w każdym takim przypadku konieczne jest sporządzenie protokołu konieczności.

- e) Obmierzenie mniejszej ilości wykonanych robót zgodnie z dokumentacją projektową w odniesieniu do poszczególnych pozycji przedmiaru robót, bądź wykonanie ilości wszystkich robót zgodnie z dokumentacją projektową na kwotę łączną mniejszą niż wskazano w § 12 ust. 1, nie będzie podstawą do odstąpienia przez Wykonawcę od Umowy lub dochodzenia odszkodowania ze strony Wykonawcy, i w związku z obmiarowym sposobem rozliczania robót spowoduje umowne zmniejszenie wynagrodzenia Wykonawcy. Taka sytuacja nie stanowi zmiany Umowy.

1.1.4. W przypadkach o którym mowa w pkt 1.1.1. – 1.1.3. zmiany postanowień umownych nie mogą prowadzić do zmiany charakteru Umowy.

1.1.5. Zmiana, rezygnacja lub zatrudnienie podwykonawcy.

- a) zmiana albo rezygnacja z podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy w zakresie wykonania robót budowlanych stanowiących przedmiot Umowy, a także zatrudnienie podwykonawcy w zakresie nieprzewidzianym Ofertą Wykonawcy, nie stanowi istotnej

zmiany Umowy, ale wymaga zgody Zamawiającego na zatrudnienie lub zmianę podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy – zgodnie z postanowieniami niniejszej Umowy, także z zastrzeżeniem lit. b,

- b) jeżeli zmiana albo rezygnacja z podwykonawcy dotyczy podmiotu, na którego zasoby Wykonawca powoływał się, na zasadach określonych w art. 22a ust. 1 Ustawy Prawo zamówień publicznych, w celu wykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu, Wykonawca jest obowiązany wykazać Zamawiającemu, że proponowany inny podwykonawca lub Wykonawca samodzielnie spełnia je w stopniu nie mniejszym niż podwykonawca, na którego zasoby Wykonawca powoływał się w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia. Zmiana taka wymaga zmiany Umowy w formie aneksu.

1.1.6. Zmiana personelu wskazana w § 5.

2. Pozostałe postanowienia zawarte w art. 144 u.p.z.p. stosuje się odpowiednio.
3. Każda z przesłanek zmian Umowy wymieniona w niniejszym paragrafie, opisana zgodnie i na podstawie postanowień art. 144 u.p.z.p., stanowi samodzielną podstawę do zastosowania przedmiotowych regulacji.
4. Jeżeli Wykonawca uważa się za uprawnionego do dokonania jakiegokolwiek zmiany Umowy, zobowiązany jest do przekazania Zamawiającemu wniosku dotyczącego zmiany Umowy wraz z opisem zdarzenia lub okoliczności stanowiących podstawę do żądania takiej zmiany.
5. Wykonawca zobowiązany jest do dostarczenia wraz z wnioskiem, o którym mowa w ust. 4, wszelkich innych dokumentów wymaganych Umową, w tym propozycji rozliczenia przygotowanej w oparciu o zasady określone w § 12 i informacji uzasadniających żądanie zmiany Umowy, stosownie do zdarzenia lub okoliczności stanowiących podstawę żądania zmiany.
6. Wykonawca zobowiązany jest do gromadzenia bieżącej dokumentacji koniecznej dla uzasadnienia żądania zmiany i przechowywania jej na placu budowy.
7. Po otrzymaniu wniosku, o którym mowa w ust. 4 Zamawiający jest uprawniony, bez dokonywania oceny jego zasadności, do kontroli dokumentacji, o której mowa w ust. 5 i 6 oraz wydania Wykonawcy polecenia prowadzenia dalszej dokumentacji bieżącej uzasadniającej żądanie zmiany.
8. Wykonawca jest zobowiązany do okazania do wglądu przedstawicielowi Zamawiającego dokumentacji, o której mowa w ust. 5 i 6 i przedłożenia na żądanie jej kopii.
9. Zamawiający powiadomi Wykonawcę o akceptacji żądania zmiany Umowy i terminie podpisania aneksu do Umowy – jeżeli zmiana wymaga sporządzenia aneksu, lub odpowiednio o braku akceptacji zmiany. Złożenie wniosku przez Wykonawcę i nawet jego pozytywne zaopiniowanie przez Inspektora nadzoru nie stanowi automatycznie o jego pozytywnym rozpatrzeniu przez Zamawiającego i dokonaniu jakiegokolwiek zmiany.
10. Wszelkie zmiany Umowy wymagające sporządzenia aneksu, dokonywane są przez umocowanych przedstawicieli Zamawiającego i Wykonawcy w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

§ 16. ODSTĄPIENIE OD UMOWY PRZEZ ZAMAWIAJĄCEGO

1. Zamawiający jest uprawniony do odstąpienia od Umowy w terminie 30 dni od dnia uzyskania przez niego wiedzy o okoliczności uzasadniającej odstąpienie, jeżeli Wykonawca:
  - a) z przyczyn zawinionych nie wykonuje Umowy lub wykonuje ją nienależycie i pomimo pisemnego wezwania Wykonawcy do podjęcia wykonywania lub należytego wykonywania Umowy w wyznaczonym, uzasadnionym technicznie terminie, nie zadośćuczyni żądaniu Zamawiającego,
  - b) bez uzasadnionej przyczyny przerwał wykonywanie robót na okres dłuższy niż 5 dni roboczych i pomimo dodatkowego pisemnego wezwania Zamawiającego nie podjął ich w okresie 2 dni roboczych od dnia doręczenia Wykonawcy dodatkowego wezwania,
  - c) z przyczyn zawinionych nie rozpoczął robót albo pozostaje w zwłóce z realizacją robót tak dalece, że wątpliwe jest dochowanie terminu zakończenia robót,
  - d) dokonuje cesji Umowy, lub jej części bez uprzedniej, pisemnej zgody Zamawiającego.
2. Zamawiający jest uprawniony do odstąpienia od Umowy w razie:
  - a) 3-krotnego dokonywania bezpośredniej zapłaty przez Zamawiającego podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, lub

- b) dokonania bezpośrednich zapłat na sumę większą niż 5% wartości Umowy, podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy.
3. W razie zaistnienia istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie Umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia Umowy, lub dalsze wykonywanie Umowy może zagrozić istotnemu interesowi bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwu publicznemu, Zamawiający może odstąpić od Umowy w terminie 30 dni od dnia powzięcia wiadomości o tych okolicznościach. W takim przypadku Wykonawca może żądać wyłącznie wynagrodzenia należnego z tytułu wykonania części Umowy.
4. Wykonawca udziela rękojmi za wady i gwarancji jakości w zakresie określonym w Umowie na część zobowiązania wykonaną przed odstąpieniem od Umowy.
5. Odstąpienie od Umowy następuje za pośrednictwem listu poleconego za potwierdzeniem odbioru lub w formie pisma złożonego w siedzibie Wykonawcy za pokwitowaniem, z chwilą otrzymania oświadczenia o odstąpieniu przez Wykonawcę.
6. Zamawiający może rozwiązać Umowę, jeżeli zachodzi co najmniej jedna z następujących okoliczności:
- a) zmiana Umowy została dokonana z naruszeniem art. 144 ust. 1 - 1b, 1d i 1e u.p.z.p.,
- b) Wykonawca w chwili zawarcia Umowy podlegał wykluczeniu z postępowania na podstawie art. 24 ust. 1 u.p.z.p.,
- c) Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej stwierdził, w ramach procedury przewidzianej w art. 258 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej, że państwo polskie uchybiło zobowiązaniom, które ciążyą na nim na mocy Traktatów, dyrektywy 2014/24/UE i dyrektywy 2014/25/UE, z uwagi na to, że Zamawiający udzielił zamówienia z naruszeniem przepisów prawa Unii Europejskiej.
7. W przypadku, o którym mowa w ust. 6, Wykonawca może żądać wyłącznie wynagrodzenia należnego z tytułu wykonania części Umowy.
8. W terminie 7 dni od daty odstąpienia od Umowy Wykonawca przy udziale Zamawiającego i Inspektora nadzoru inwestorskiego sporządzi szczegółowy protokół prac/dostaw/robót w toku wg stanu na dzień odstąpienia.
9. Wykonawca zabezpieczy przerwane roboty budowlane w zakresie wzajemnie uzgodnionym, na swój koszt.

§ 17. KARY UMOWNE

1. Wykonawca zapłaci Zamawiającemu kary umowne:
- a) za zwłokę Wykonawcy w stosunku do terminu zakończenia robót, o którym mowa w § 4 ust. 1 lit. a lub b, w wysokości 0,03 % ceny umownej brutto dla danej części przedmiotu zamówienia wskazanej w § 12 ust. 1 za każdy rozpoczęty dzień zwłoki, jaki upłynie pomiędzy umownym terminem zakończenia robót, a faktycznym dniem zakończenia robót – liczone dla każdej części zamówienia oddzielnie,
- b) z tytułu odstąpienia od Umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy w wysokości 10% ceny umownej brutto dla danej części przedmiotu zamówienia wskazanej w § 12 ust. 1, Zamawiający zachowuje w tym przypadku prawo do roszczeń z tytułu rękojmi za wady i gwarancji jakości do robót dotychczas wykonanych - liczone dla każdej części zamówienia oddzielnie,
- c) za brak zapłaty wynagrodzenia należnego podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom – w wysokości 1.000,00 zł (słownie: jeden tysiąc złotych 00/100) za każdy taki przypadek - liczone dla każdej części zamówienia oddzielnie,
- d) za nieterminową zapłatę wynagrodzenia należnego podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom – w wysokości 100,00 zł (słownie: sto złotych 00/100) za każdy dzień zwłoki od dnia upływu terminu zapłaty do dnia zapłaty - liczone dla każdej części zamówienia oddzielnie,
- e) za nieprzedłożenie do zaakceptowania projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub projektu jej zmiany - w wysokości 2.000,00 zł (słownie: dwa tysiące złotych 00/100) za każdy nieprzedłożony do zaakceptowania projekt umowy lub jej zmiany - liczone dla każdej części zamówienia oddzielnie,
- f) za nieprzedłożenie poświadczoną za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany - w wysokości 2.000,00 zł (słownie: dwa tysiące złotych 00/100) za każdą nieprzedłożoną kopię umowy lub jej zmiany - liczone dla każdej części zamówienia oddzielnie,

- g) za brak dokonania wymaganej przez Zamawiającego zmiany umowy o podwykonawstwo w zakresie terminu zapłaty we wskazanym przez Zamawiającego terminie - w wysokości 2.000,00 zł (słownie: dwa tysiące złotych 00/100) - liczone dla każdej części zamówienia oddzielnie,
  - h) za dopuszczenie do wykonywania robót budowlanych objętych przedmiotem Umowy innego podmiotu niż Wykonawca lub zaakceptowany przez Zamawiającego podwykonawca lub dalszy podwykonawca, skierowany do ich wykonania zgodnie z zasadami określonymi Umową - w wysokości 3.000,00 zł (słownie: trzy tysiące złotych 00/100) za każdy taki przypadek - liczone dla każdej części zamówienia oddzielnie,
  - i) za nieuzasadnioną i niesprawiedliwioną nieobecność Wykonawcy na radzie budowy - w wysokości 100,00 zł (słownie: sto złotych 00/100) za każdy taki przypadek - liczone dla każdej części zamówienia oddzielnie,
  - j) w przypadku, gdy czynności zastrzeżone dla Kierownika budowy / robót, będzie wykonywała inna osoba niż zaakceptowana przez Zamawiającego - w wysokości 1.000,00 zł (słownie: jeden tysiąc złotych 00/100) za każdy taki przypadek - liczone dla każdej części zamówienia oddzielnie,
  - k) za niezłożenie w terminie oświadczeń lub dokumentów, o których mowa w § 2 ust. 3 - w wysokości 50,00 zł (słownie: pięćdziesiąt złotych 00/100) za każdy dzień opóźnienia w złożeniu dokumentów - liczone dla każdej części zamówienia oddzielnie,
  - l) z tytułu niespełnienia przez Wykonawcę lub podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane w § 2 ust. 1 czynności - w wysokości 500,00 zł (słownie: pięćset złotych 00/100) za każdy stwierdzony przypadek - liczone dla każdej części zamówienia oddzielnie.
2. Jeżeli kara umowna z któregośkolwiek tytułu wymienionego w ust. 1 nie pokrywa poniesionej szkody, to Zamawiający może dochodzić odszkodowania uzupełniającego na zasadach ogólnych określonych przepisami Kodeksu cywilnego. Sytuacja ta dotyczy w szczególności odmowy przez stosowną instytucję zarządzającą (dofinansującą) rozliczenia projektu będącego przedmiotem niniejszego zamówienia, o którym mowa w preambule Umowy, a także w przypadku cofnięcia dofinansowania lub nakazu zwrotu wypłaconego dofinansowania w całości lub w części wraz z karami lub odsetkami - z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy, w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem Umowy. Zamawiający będzie w takim przypadku dochodził odszkodowania w wysokości kwoty utraconego dofinansowania, zwróconego dofinansowania wraz z ewentualnie poniesionymi kosztami, karami oraz odsetkami naliczonymi przez instytucję zarządzającą (dofinansującą).
3. Kary podlegają sumowaniu.
4. Zamawiający ma prawo do dokonania potrąceń kwot wynikających z zapisów Umowy i jej załączników, w tym bezpośredniego potrącenia kar umownych z wynagrodzenia Wykonawcy lub zabezpieczenia należytego wykonania Umowy, na co Wykonawca wyraża zgodę.
5. Potrącenie przez Zamawiającego kwoty kary z wynagrodzenia Wykonawcy lub z zabezpieczenia należytego wykonania umowy, nie zwalnia Wykonawcy z obowiązku ukończenia robót budowlanych lub jakichkolwiek innych obowiązków i zobowiązań wynikających z Umowy, na co Wykonawca wyraża zgodę.

§ 18. OBSŁUGA GEODEZYJNA

- 1. Wykonawca jest odpowiedzialny za wytyczenie w terenie wszystkich robót i wykonywania obmiarów do rozliczeń częściowych i końcowego Umowy, zgodnie z dokumentacją projektową i STWiORB.
- 2. Wykonawca jest zobowiązany zapewnić obsługę geodezyjną zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 21 lutego 1995 r. w sprawie rodzaju i zakresu opracowań geodezyjno-kartograficznych oraz czynności geodezyjnych obowiązujących w budownictwie (Dz. U. Nr 25, poz. 133 z późn. zm.).
- 3. Wykonawca jest odpowiedzialny za prawidłowe wpisy do Dziennika budowy dotyczące rejestrowania czynności geodezyjnych.
- 4. Po stwierdzeniu przez Inspektora nadzoru inwestorskiego nieprawidłowego wyznaczenia głównych punktów obiektu, Wykonawca jest zobowiązany do sprawdzenia wytyczenia oraz skorygowania ewentualnych uchybień w terminie 5 dni roboczych od daty powiadomienia Wykonawcy przez Inspektora nadzoru inwestorskiego o nieprawidłowościach.
- 5. Wykonawca jest zobowiązany dokonać odpowiednich pomiarów na żądanie Inspektora nadzoru inwestorskiego lub autorskiego oraz udostępniać wykonane pomiary.

6. Wykonawca jest odpowiedzialny za ochronę punktów pomiarowych i wysokościowych, a w przypadku ich uszkodzenia do ich odnowienia.
7. Po zakończeniu wszystkich robót budowlanych zrealizowanych na podstawie Umowy Wykonawca zalegalizuje wszelkie zmiany w dokumentacji budowy i dokona zgłoszenia inwentaryzacji i dostarczy Zamawiającemu kopie map z inwentaryzacji powykonawczej wykonanych robót ze sporządzoną inwentaryzacją urządzeń podziemnych i nadziemnych oraz wniesie zmiany na mapach we właściwym Ośrodku Dokumentacji Geodezyjno-Kartograficznej.
8. Wraz z dokumentacją powykonawczą Wykonawca złoży kompletny pomiar i szkice powykonawcze wraz z potwierdzonym (przyjętym) przez właściwy Ośrodek Geodezyjny operatem i dokonanym zleceniem prac geodezyjnych.
9. Wykonawca uwierzytelnia dokumenty geodezyjne, powstałe po inwentaryzacji powykonawczej we właściwym miejscowo urzędzie geodezji i kartografii.
10. Uznaje się, że wszelkie koszty związane z obsługą geodezyjną zawierają się w cenie umownej i nie będą podlegać odrębnej zapłacie przez Zamawiającego.

§ 19. ORGANIZACJA RUCHU

1. Wykonawca jest zobowiązany do opracowania, wprowadzenia, uzgodnienia, utrzymania, zabezpieczenia i likwidacji organizacji ruchu na czas prowadzenia robót.
2. Organizacja ruchu po zakończeniu robót musi odpowiadać stałej organizacji ruchu lub organizacji wymaganej postanowieniami Umowy, STWiORB i dokumentacji projektowej.
3. Wykonawca ponosi odpowiedzialność za prawidłowe oznakowanie i zabezpieczenie miejsca prowadzonych robót i wykonanych objazdów oraz za ich utrzymanie w należyłym stanie przez cały czas wykonywania robót.
4. Wszelkie koszty związane z organizacją ruchu i zabezpieczeniami wprowadzonymi na czas prowadzenia robót są po stronie Wykonawcy i nie będą podlegać odrębnej zapłacie.

§ 20. PRAWA AUTORSKIE

1. Z dniem odbioru przez Zamawiającego dokumentacji powykonawczej lub innej dokumentacji autorstwa Wykonawcy lub jej części, będącej wynikiem realizowanego przedmiotu Umowy i objętej tym przedmiotem, Wykonawca przenosi na Zamawiającego, bez obowiązku zapłaty dodatkowego wynagrodzenia, autorskie prawa majątkowe do wszystkich jej elementów, bez ograniczenia czasowego, do korzystania, rozporządzania nią w całości lub we fragmentach w kraju i za granicą na następujących polach eksploatacji:
  - 1.1. utrwalania i zwielokrotniania dowolną techniką w każdej postaci,
  - 1.2. rozpowszechniania bez żadnych ograniczeń ilościowych, techniką drukarską, w pamięci komputera, pamięci typu flash, zapisu cyfrowego, magnetycznego, jak i w sieciach multimedialnych, w tym typu Internet lub Intranet,
  - 1.3. udostępniania za pośrednictwem sieci multimedialnych, w szczególności Internetu lub Intranetu oraz komunikacji on-line w ramach komunikacji na życzenie, w tym również publiczne udostępnianie w taki sposób, aby każdy mógł mieć dostęp do utworu czy jego fragmentu w miejscu i czasie przez siebie wybranym,
  - 1.4. korzystania poprzez nanoszenie zmian (bez ograniczeń),
  - 1.5. udostępniania odpowiednim organom na potrzeby wydania lub zmiany decyzji administracyjnych lub na potrzeby kontroli.
2. Jeżeli Wykonawca nie jest autorem wszystkich elementów dokumentacji, o której mowa w ust. 1, jego obowiązkiem jest umieszczanie odpowiednich postanowień w zakresie opisanym niniejszą klauzulą w umowach regulujących stosunki prawne między Wykonawcą, a twórcami poszczególnych elementów tej dokumentacji.
3. Wykonawca oświadcza, iż dokumentacja, o której mowa w ust. 1 będąca przedmiotem niniejszej Umowy w dniu jej wydania Zamawiającemu nie będzie naruszała praw autorskich osób trzecich - dla jej eksploatacji lub wprowadzenia zmian nie będzie konieczne odrębne uzyskanie zgody osób trzecich, a w szczególności

Wykonawca w przypadku skierowania jakichkolwiek uzasadnionych roszczeń z tego tytułu przez osoby trzecie zobowiązuje się do pokrycia wszelkich roszczeń finansowych z tego tytułu.

4. Przeniesienie autorskich praw majątkowych obejmuje też prawa do zezwolenia na wykonywanie autorskich praw zależnych, w szczególności adaptacji i przeróbek.
5. Decyzja o zakresie, sposobie i warunkach korzystania z dokumentacji, o której mowa w ust. 1 należy do wyłącznej kompetencji Zamawiającego.
6. Prawa nabyte na podstawie niniejszego paragrafu, Zamawiający może przenieść na osoby trzecie.

§ 21. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Wszelkie spory wynikające z niniejszej Umowy lub powstające w związku z Umową będą rozstrzygane przez sąd właściwy miejscowo dla siedziby Zamawiającego.
2. W zakresie nieuregulowanym niniejszą Umową zastosowanie mają przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych (u.p.z.p.) i Kodeksu cywilnego (KC).
3. Umowa została sporządzona na ... ponumerowanych stronach, w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, jeden dla Wykonawcy i dwa dla Zamawiającego.
4. Umowa wchodzi w życie w dniu jej podpisania przez obie Strony.
5. Integralną część Umowy, stanowią:
  - Załącznik nr 1 - Dokumentacja projektowa wraz z załącznikami,
  - Załącznik nr 2 - Przedmiar robót,
  - Załącznik nr 3 - STWiORB,załączone na płycie CD.

W imieniu i na rzecz Zamawiającego podpisali:

W imieniu i na rzecz Wykonawcy podpisali:

UWAGI:

1. **Postanowienia niniejszej umowy są takie same dla wszystkich części zamówienia, chyba że w treści umowy zastrzeżono inaczej.**
2. **Dostosowanie wzoru umowy dla realizacji poszczególnych części zamówienia nie stanowi zmiany wzoru umowy i jego postanowień.**